

262

The Natural Law

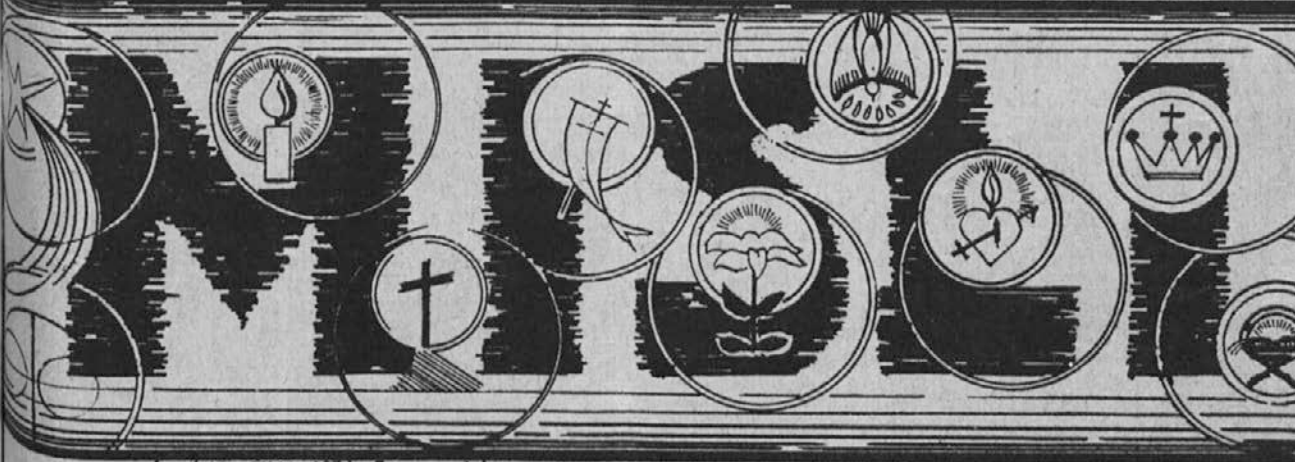
*Pastoral Statement on
the
Basis of Social Justice
by
The Catholic Bishops of Australia*

*Social Justice
Sunday
6th Sept., 1959*

- Natural Physical Law
- Natural Moral Law
- Good must be done
- Evil must be avoided
- Positivism in Law
- The Role of Justice
- Fundamental Human Rights
- Right of Private Ownership

"NARAVNI ZAKON" — vsebina pastirskega lista

LETO VIII

Štev. 10 Oktober 1959

...red at the
... Sydney, for
... tion by post
... periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FA 7044

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLENDAR

Oktober — Vinotok

- 1 C Remigij
- 2 P Angeli varuhi
- 3 S Mala Cvetka
- ★ 4 N 20. pobink.
- 5 P Placid
- 6 T Bruno
- 7 S Rozni venec
- 8 C Brigita
- 9 P Janez Leonard
- 10 S Daniel
- ★ 11 N 21. pobink.
- 12 P Serafin, Maks
- 13 T Edvard
- 14 S Kalist
- 15 C Terezija Vel.
- 16 P Hedvika
- 17 S Marjeta Alakok
- ★ 18 N Misijonska
- 19 P Peter Alkant.
- 20 T Janez Kancij
- 21 S Ursula
- 22 C Zorislava
- 21 P Severin
- 24 S Rafael, nadng.
- ★ 25 N Kristus Kralj
- 26 P Evarist
- 27 T Frumencij
- 28 S Simon, Tadej
- 29 C Ida
- 30 P Sonja
- 31 S Gorazd

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime in priimek

PORAVNAJTE
NAROČNINO!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Jakliča. £ 1-0-0.

POTA BOŽJA. Lepa povest, nova, spisal Zdravko Novak. 10 šil.

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH. — £ 1-0-0.

Poročilo o tej knjigi je v božični številki "MISLI" prispevala Pavla Miladinovič.

JERČEVI GALJOTI. — £ 1-0-0.

Močna domača povest izpod peresa Karla Maurserja.

SOCIOLOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

SOCIALNA EKONOMIJA. — £ 1-10-0.

Najnovejša knjiga dr. Ahčina. Vsepoposod je naletela na nad vse navdušen sprejem.

GORJANČEV PAVLEK. — £ 1-0-0.

Pravljica domovinska povest znanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča. Pravkar izšla v Argentini.

SLOVENIA IN EUROPEAN AFFAIRS. £ 1-0-0.

Smo jo že priporočili in jo še priporočamo.

ČISTO MALO LJUBEZNI. — 12 šil.

Črtice Neve Rudolfove. Težko pričakovane.

JUŽNI KRIŽ. — 12 šil.

Pesmi Neve Rudolfove.

LILJA NAD MOČVIRJEM — 12 šil.

Življenje in smrt deklice.

ZORI, NOČ VESELA — £ 1-0-0.

Maroltova povest o Vrhniku.

ZAKON NARAVE JE TAK

KAKO JE ŽE ZAPISAL PESNIK?

**Zakon narave je tak,
da iz malega raste veliko.**

Res je v naravi tako. Iz kapljice — morje, iz semena — drevo, iz iskric — ogenj, in deteta — mož.

Velja to nedvomno o fizični naravi. Tak je njen zakon.

Velja tudi o naravi duhovnega človeka. Iz majhne napake — velik zločin. "Mlad lažnik, star tat", pravi pregovor.

Še več! V naravi človekovi, ki sestoji iz telesa in duše, je tudi zapisano, kaj je prav in kaj je napak. Kaj je dobro in kaj zlo. Poštenost in prevarantstvo loči vsakdo že po svoji naravi. Pravica in krivica sta mu zapisani v duši, v skrivnostnem glasu vesti. Laž takoj spozna za nekaj grdega, pred tatvino obstane in pogleda okoli sebe. Če vendar ne premaga skušnjave, začne krasti po malem, kakšno drobtino izmakne — šele po letih postane resničen tat.

Znanih "deset zapovedi" je Bog davno poprejel zapisal človeku v vest in srce, preden jih je na Sinaju vklesal v skalo. Te zapovedi so temelj "naravnega zakona", ki ga je Bog ob svojem času tudi z močno besedo potrdil.

Govorimo in pišemo o nedotakljivih "človeških pravicah", o socialni pravičnosti, o svobodi, demokraciji, prostosti. Vse te lepe reči izvira iz naravnega zakona, iz postav, ki jih vsak človek prinese s seboj na svet in so to, kar je on sam. Od Boga — za Boga!

Nič čudnega ni, da tajivec Boga začno tajiti

tudi naravni zakon. Na mesto Boga postavljajo — kaj? Morda samo trenutno osebno korist, morda "proletariat", morda državo. Dostikrat tudi samo diktatorja, ki se je prikopal na čelo države.

Ob veljavo pride naravni zakon, ker je prišel ob veljavo Bog — pravice in dolžnosti bližnjega se tolmačijo, kakor se zazdi tistemu, ki ima v rokah silo in moč.

In vendar naravni zakon deluje po svoje naprej. Človek, drži se ga, ali pehaj v pogubo ves rod! Ne gre tu za večno pogubo, čeprav seveda tudi ta ne odide. Gre za blagor ali bridkost človeške družbe na svetu, na zemlji, ki je naše bivališče za časno življenje.

Kolikor bolj potiskajo ob steno vero v Boga, toliko bolj odrivajo tudi vero v naravni zakon. Obramba vere v najvišje Bitje in njegovih postav je obenem obramba naravnega zakona.

Zato so letos za nedeljo "socialne pravičnosti" avstralski škofje izdali pastirski list z razlago in pojasnilom, kaj je **naravni zakon**.

Pastirski list je izšel v knjižici, drobni, pa dragoceni. Kdor že vsaj malo obvlada angleščino, naj si jo omisli za čd, dobiti jo je pri vseh katoliških cerkvah.

Na naravnem zakonu in izrecnem božjem razodetju je zgrajeno tisto, čemur se reče: KRŠČANSKA SOCIOLOGIJA.

ROMANJE v Fairfield

Nedelja 18. okt. 3 popoldne

★ V SEPTEMBRU JE ŠLA MIMO TRETJA obletnica, kar sem v Melbournu. Začuden se sprašujem, kam so šla ta leta. Minila so kot tedni in zdi se mi, da čas nima nobene veljave več. Vedno mi ga manjka in včasih bi bilo res najbolje, ko bi mogel biti na treh krajih naenkrat. Hvala Bogu, ki tega od mene ne zahteva, le ljudje bi tako želeli. Nekateri mi celo zamerijo, ker sem še vedno tako človeški, da tega ne zmorem...

Zadnji tedni so bili najbolj zahtevni, kar sem jih preživel v Avstraliji. Vse mogoče se je nakopičilo, zato prosim oprostjenja in razumevanja vse, ki so zaman iskali patra ali pa čakali na njegov odgovor.

★ Dva smrtna primera moram poročati. — Prvi je zaradi izrednih okoliščin vzbudil srce avstralske javnosti, da je za nesrečno mlado vdovo pričela javno nabirko. Dnevni časopis je na prvi strani objavil sliko ter opisal žalostno zgodbo.

V torek 8. sept. sem v bolnišnici v Sunshinu obiskal mlado mater Marijo Kreitnerjevo. V nedeljo poprej je rodila sinka, v ponedeljek zvečer pa je njo in prvorojenca obiskal mož in oče Štefan. Na poti domov ga je tako nesrečno podrl avto, da je bil na mestu mrtev. In to sem moral sporočiti mladi vdovi, polni upanja v bodočnost... Verjemite, da ni bila lahka naloga.

Štefan Kreitner je bil rojen 12. dec. 1935 v Mariboru. Po poklicu krojač in zaradi svojega mirnega značaja med slovenskimi fanti v Melbournu zelo priljubljen. V Avstralijo je dospel nekako pred dvema letoma. Z Marijo r. Vodušek sta začela skupno življenje, ki je bilo tako nenadoma in tragično pretrgano komaj nekaj ur po rojstvu sinka. — S pogrebom smo čakali en teden, da je Marija dospela iz bolnišnice ter mogla moža spremiti na zadnji poti. Dne 14. septembra smo imeli pogrebno mašo v cerkvi sv. Mihaela v North Melbournu, nato pa se je razvil dolg sprevod avtomobilov na keilorsko pokopališče. Štefana smo položili med ostale pokojne rojake. Naj počiva v miru!

Žalujoči vdovi Mariji in malemu Štefanu, ki se še ne zaveda izgube, izrekamo iskreno sožalje. Enako vsem sorodnikom doma, zlasti prizadetim

staršem. Kakor sem čul, je Štefan že četrti sin, ki so ga izgubili v nesreči na cesti. — Za mlado vdovo in sinka so bili doslej zelo radodarni rojaki in širša javnost, med katero pobira darove Lions Club v Sunshinu in si je zadal nalogo nabrati 600 funtov. Še so usmiljena srca na svetu!

★ Drugo žalostno novico sem zvedel v nedeljo 13. sept. pri slovenski maši v Geelongu: Ob treh zjutraj je umrla mlada slovenska žena in mati Anica KALUŽA. Imela je komaj 23 let. Rojena je bila v Narinu, župnija Šmihel na Krasu. Tam se je kot Anica Dekleva spoznala v Ivanoni. Odšla sta v svet, dospela v Avstralijo leta 1954 ter si v Belmontu (Geelong) ustvarila svoj dom. Naslednje leto se jima je rodila hčerka Anica, ki je zdaj žal kot štiriletna izgubila svojo mamo.

Gospa Anica Kaluža je že delj časa bolehal za težko boleznijo v grlu, zdaj jo je Gospod rešil trpljenja. V torek 15. septembra, ravno na praznik Žalostne Matere božje, smo njeno truplo položili k večnemu počitku na pokopališče v West Geelongu. Kar lepo število rojakov se je udeležilo maše zadušnice v St. Mary's ter pogreba.

Iskreno sožalje izrekamo žalujočemu možu Ivanu ter mali Anici, kakor tudi vsem sorodnikom v domovini. Blaga pokojnica pa naj počiva v božjem miru!

★ Moliti za pokojne je dobro in plemenito. A ne smemo pozabiti tudi molitve za žive, zase in za druge. Navadno verniki pozabljajo moliti za svoje dušne pastirje. In vendar bi tako potrebovali pomoči pri delu za duše. Zlasti otroško molitev, ki je tako pristrčna, Bog rad usliši. Hvaležen sem mali Prpičevi Kaji, katero sem omenjal menda v predzadnji številki, da me vključuje v svojo večerno molitev. Danes pa lahko omenim Mejačevo punčko v Geelongu, imena se ta trenutek ne morem spomniti. Ta med svoje ostale večerne prošnje za ata in mamo in sestrico in sebe ("...da bi v jamico ne padla...", od kar se je to enkrat po nesreči zgodilo) ter tete in strice vključuje tudi

(Dalje str. 6.)

KDO MED NAMI NE POGLEDA RAD po slikah krajev iz rojstne domovine? Komu gledanje takih slik ne prikljče v spomin tisoč dogodkov iz mladosti? Gotovo ni samo z menoj tako.

Meni posebno ugajajo slike pokrajine pod Golico na Gorenjskem. Misli in čustva se mi zberejo zlasti okoli majhne vasice — Sv. Križ nad Jesenicami. Obdajajo jo visoke gore, najbolj priljubljena je Golica. Pred vojno je stala na njenem vrhu Kadilnikova planinska koča. Žal, danes je ni več, med vojno so jo požgali. Da bi jo zopet postavili, ni upanja, zakaj prav na vrhu Golice je meja med Avstrijo in Jugoslavijo. Tudi vasica Sv. Križ leži v obmejnem pasu, pa do vasice niti ne prideš, če nimaš v njej sorodnika ali dobrega znanca, zakaj že od Ljubljane naprej v vlaku pregledujejo legitimacije. Pred leti te nihče ni vprašal, kam te vodi pot. Zato je bilo vsako nedeljo na vlakih polno turistov, ki so bili namenjeni prav v te hribe. Posebno o binkoštnih praznikih so bile vse kočice odprte turistom. Z jeseniške postaje so odhajale cele trume hribolazcev z bogato založenimi nahrbtniki, zakaj vedeli so, da se v planinah človeku tek do jedi izredno poveča.

Malo nad Jesenicami zavije lepa pot v hrib, že kar kmalu dosti strma. Takoj od prvega ovinka imaš krasen razgled po dolini. Tu je nekoč pod košatimi kostanji stalo znamenje sv. Križa in klopi za počivanje. Potnik se je nehote ustavil, čeprav

še ni čutil utrujenosti. Sinja Sava, vsa kristalno čista, je še majhna reka, pa si enakomerno in vztrajno utira navzdol svojo strugo. Preko nje vidiš Možakljo z drugimi hribi, železniško postajo in tvornice, preko njih nesejo oči vse do cerkve v Žirovnici.

Nadaljuješ pot in po nekaj kilometrih ti obstane oko na kmečki gostilni med sadnim drejvem. Bereš napis: Pri Jerci. Ko stopiš bliže, zaslišiš petje, vriskanje, čestokrat tudi harmoniko. Vstopiš, se okrepeš in greš dalje. Več potov ti je na izbiro. Lepo je bilo iti na Črni vrh ali Rožco, najdaljša je pa pot na Golico, zato pa tudi najlepša. Pelje te skozi vas, ki se razteza ob cesti. Na vseh oknih prijaznih hišic polno cvetja — pelargonije, roženkravt, fuksije. Polja in travniki se belijo v morju narcih, znamenja ob potu dehte od bujnih šopkov.

Ob spremljavi prijetnega vonja prideš spet do gostilne. Že ob samem pogledu na gostilničarja se moraš nasmehnuti. To ti je prava gorenjska korenina, močan kot sam Martin Krpan. Pričakal te je in — čuden gostilničar! — najprej vprašal: "No, kam pa? Ali ste že bili doli? Glejte, da ne pozabite!"

Besede je spremljal mig z glavo v smeri proti cerkvi. Večina hribolazcev je ravnala prav po želji tega gostilničarja. Saj se je bilo skoraj nemogoče ogniti cerkvi s ponosnim stolpom, ki si ga

Pri Sv. Križu je dozorel krompir

videl z vseh vrhov v okolici. Rad si se ustavil pred lepim oltarjem in pomolil pred Bogom, na pokopališču okoli cerkve pa želel tam počivajočim večni mir in pokoj.

Na nadajnji poti si prišel med smreke in tu pa tam si opazil skok plašne srne. Iz daljave se je oglašala kukavica, na vrhovih smrek je žvižgal kos. Poredna veverica je poskakovala od veje do veje, tu pa tam ti je priletel na glavo smrekov storž. Če ti je bil njegov udarni pozdrav v nejevoljo, ti je nagajiva veverica pomahala s košatim repom, da se je hipoma vrnilo vate planinsko veselje.

Stopaš mimo Savskih jam. Polno je vidnih sledov, ki pričajo, da so še pred 60 leti tod kopali železno rudo in jo z volovsko vprego zvažali na Plavž ali na staro Savo-po en tovor na dan.

Strmina narašča. Noge postajajo težke, spotikajo se ob koreninah starih dreves. Po dobri uri hoje se ti odpre planjava. Zasllišš mukanje krav, cingljanje zvoncev. Planinski pašnik! Prispel si na Markelново planino. Ogledaš si pristnega gorenškega pastirja: leseno coklje, širok klobuk, preko rame malha in rog. Če te mika, lahko dobiš pri pastirju prenočišče. Noč prespiš v svilih na senu sredi omamljivega vonja. Zjutraj te prebude krave in ovce, pastir ti postreže s tečnimi žganci, pa jo mahneš naprej. Židana volja kar kipi iz tebe. Planina se izgubi v gozdu, pa ne za dolgo. Že zagledaš spodnjo kočo pod Golico, ob njej živžav in dirindaj. Turisti so razposajeni kot šolarji, ki se vsipajo iz šolskega poslopja. Nekateri se vračajo z izletov v okolico, drugi pravkar namerjajo korak v strmino, ki je taka, da se bodo lahko grizli v kolena. Stopiš za njimi. Gredeč si ubereš pušeljce lepih temnorjavih murk, modrega encijana in — burje.

Tako prideš na vrh Golice in — nemajhna zadrega te objame. Saj ne veš, kam bi najprej pogledal. Čudovitega razgleda ne moreš objeti z enim zamahom. Za hip te vrže iz ravnotežja obmejni kamen, ki te spomni na slovensko žalost... Pa že dvigneš oko na naše gorske velikane, v prvi vrsti na ponosni Triglav. Vsem vrhovom, pokritim s snegom, ne moreš vedeti imen. Občuduješ jih in jim pošiljaš pozdrave.

Tam zadaj — pa — v nasprotni smeri — leži pred teboj v globini prelepa Koroška. Med Celovcem in Beljakom se blišči modrikasto Vrbsko jezero. Počasna Drava si reže strugo v obliki podkve med bujnimi žitnimi polji. Kdor ve prav obrniti pogled, bo jasno videl celó kmetijo, kjer je bila v turških časih doma junakinja Miklova Zala. Še zdaj se pravi tisti kmetiji: Pri Miklu. V prejšnjih časih so prihajali na Golico tudi Korošci. Prinašali so s seboj svojo čudovito pesem in z

vso ljubeznijo razkazovali bratom z južne strani svoje hribe in doline v tuznem Korotanu.

Meni je ostala v neizbrisnem spominu zlasti Kadilnikova koča na Golici. Tri leta smo jo imeeli v oskrbi in neštetokrat sem premerila pot do nje iz doline ob Savi. Mnogo znamenitih mož sem srečala v njej in jim postregla. Med njimi nekoč ministra dr. Korošca. Prišel je bil v spremstvu jeseniškega dr. Klinarja, ravnatelja ondotne tovarne. Za postrežbo sta hotela pristnih žgancev s tropinami. Ampak morali so biti taki, kot jih zna napraviti samo še kakšna stara kmetica — po starem in do mrvice pristno. Stekla sem po mamu, ki se je takoj lotila dela. Pa jih tudi še nikoli ni pripravljala s takim veseljem — popolnoma so ji uspeli. In g. minister jih je použil s takim tekom in hvaležnostjo, da se je mami topilo srce v zadovoljstvu. O, tak prijazen spomin!

Jož, vsa lepota Golice je zdaj le še spomin. Celó za one, ki so ostali v bližini.

KRISTUSU KRALJU

Povsod si, Kralj nad kralji!
Celo v neznatni zenci
mojih nevrednih prstov
biva Tvoje Veličastvo

in se milostno srečuje
s prosečim iskanjem
prečiščenih pogledov
osamelega srca...

V opoldanski razcvetelosti
trpežne pelargonije, v trepetu
pred nasilnostjo nevihte,
so zažarele kaplje Tvoje krvi

in v moj jesenski vihar
je zavela predanost Kralja,
med razbojniki odlikovanega
z žebli in sulico skozi srce...

Zelega si združenja rodov
pod Tvojim varnim žezlom
molim v upu za vse poteptane:
"Pridi k nam Tvoje kraljestvo!"

Pavla Miladinovič.

Misli, October 1959

G O L I C A v p o m l a d n i l e p o t i

Tipka... (s str. 2.)

prošnja: "da patru ne bi odletelo kolo od avta"... Plemenita prošnja in Bog jo usliši! Nesreč na cesti je vedno veliko, pater pa tudi vedno v avtu. Ne bi bilo prijetno, če bi izgubil kolo...

★ V avtu imam seveda svetinjo nebeškega patrona vozačev, sv. Krištofa. Toda v Ameriki sem slišal, da gre zavetnik sv. Krištof iz vozila, kadar poženeš preko štirideset milj na uro. Ko sem ob neki priliki blagoslova avtomobilov to povedal ameriškem fantu, mi je odgovoril: "Sem že slišal, da pomaga samo do prvih štirideset milj na uro. Zato pa imam dva Krištofa v avtu: skupaj pa menda le zaležeta za osemdeset milj..." Ne vem, če sv. Krištof upošteva tako duhovitost.

★ No, krsti mi ta mesec niso vzeli preveč časa, Kar sem jih imel, niso bili v slovenskih družinah. Vse napovedane slovenske krste so kot za stavo prestavili za pozneje. Poroke so se lepo vrstile: Dne 22. avgusta sta v cerkvi sv. Družine v Bell Parku (Geelong) stopila pred oltar Silvano Perhat (doma iz Hrv. Primorja) in novodošla Antonija Šircelj iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. — Dne 5. septembra je bila slovenska poroka v Newportu: Franc Brne je popeljal pred oltar Karmelo Babič. Ženin je doma iz Zabič, fara Podgraje, nevesta pa iz Smokvice, fara Movraž. Isti dan sta prejela zakrament sv. zakona tudi Alojz Gombač in novodošla Ljudmila Tomec. Poročila sta se pri sv. Brigiti v North Fitzroy-u. Alojzov rojstni kraj je Zajelšje pri Ilirski Bistrici, Ljudmila pa je bila rojena v Padovem, župnija Osilnica. — Dne 12. septembra sta stopila pred oltar cerkve Srca Jezusovega v Carltonu Rudolf Vuk (iz Zagreba) in Marija Zavadlav, rojena v Mariboru. Pri sv. Brendanu v Flemingtonu pa sta si ta dan obljubila večno zvestobo Anton Križman in Leopolda Smrdelj. Ženin je doma iz Tater (župnija Pregarje), nevesta pa iz Kala (župnija Košana).

Naše čestitke vsem novoporočenim parom in obilico božjega blagoslova za skupno bodočnost!

★ Oho, en krst sem pa le pozabil! Prav za prav bi ga moral omeniti že v prejšnji številki: Dne 16. avgusta so nesli h krstu v St. Albansu in sicer v družini Johana Čara ml. ter Adelaide r. Trusinsky. Peter John nosi ime prvorojenec in staršem želimo z njim obilo veselja!

★ V Melbournu se danes pričinja Royal Show, na katerem ima svoj paviljon tudi Good Neigh-

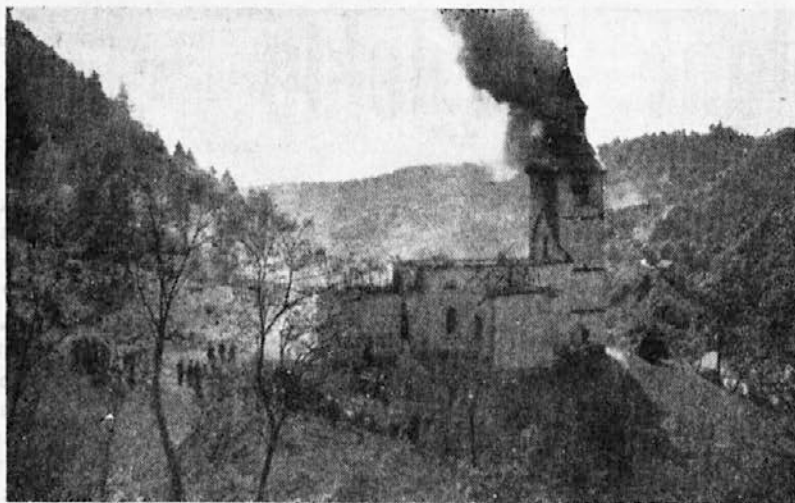
bour Council of Victoria. Med mnogimi narodnostmi razstavljamo tudi Slovenci. Naš tukajšnji klub je pripravil kar čedno razstavo slovenskih ročnih izdelkov in naše narodne noše bodo spet nastopile. Slikar France Benko se je spet potrudil s svojim čopičem: lani je služilo za ozadje veliko lectovo srce, letos pa slika Bleda. Žal nam je zmanjkalo prostora in nismo mogli razstaviti tipične slovenske zibelke, katero je pretekli teden izdelal Vinko Molan. Tako Mesarjeva mama ne bo mogla zibati v njej svojega Johnyja, ki ste ga že videli v Mislih kot "najmlajšega kaplana", za Royal Show pa si bo nadel narodno nošo. Pa drugič, če bo večji prostor!

★ Ali boste verjeli, da sem staknil v Melbournu pravega — lecionarja? Hrvaška družina, ki je pekla in izdelovala lectova srca ter ostalo zbirko lectovih punčk, konjev, uric in rožankrancev ter Miklavžev in parkljev za naše semnje, je med nami. V kratkem bodo odprli svojo obrt. Na Royal Show (naša razstava) pa že vzbuja pozornost troje velikih lectovih src. Počasi bomo menda res vse naše stvari dobili tukaj v daljni Avstraliji. Spominjam se, da sem pred tremi leti pisal v domovino prijatelju, ako bi mi mogel poslati eno lectovo srce. Danes pa jih dobim — v Melbournu!

★ Naš "čarodej" Angel Parma, ki je nedavno dospel med nas, nam je v celovečernem programu pokazal svojo umetnost. Slovenski klub mu je dne 22. avgusta sponzoriral to prvo predstavo v novi deželi, ki pa prav gotovo ne bo zadnja. Kljub šestdesetim letom je "čarovnik" zelo spreten in ga je užitek gledati na odru. Nad 6200 predstav ima za seboj od 1914 do danes. Leta 1934 je v Monakovem prejel med 300 kandidati drugo nagrado — srebrno medaljo.

G. Angel Parma je sin znanega slovenskega komponista Viktorja Parme. Oče je vihtel taktirko in pisal note, sin pa se je še mlad oklenil čarovne palice. Želimo mu obilo uspehov v novi deželi, kamor je moral na svojo starost. Nedavno je bil slikan v dnevniku "Sun" med smejočimi se igralci northmelbournškega nogometnega moštva. Iz mojega klobuka jim vleče njihov znak — kenguruja. (Nisem si mislil, da bi iz mojega klobuka mogel kaj pricoprati. Doma sem sam poskušal ter segel vanj z željo, da bi povlekel iz njega nekaj bankovcev za ureditev našega slovenskega pokopališča, pa je bila pest — prazna...)

★ V dnevno časopisje je nedavno prišel tudi rojak Franc Pilko kot "Paris free-lance journalist and photo-reporter", ki potuje okrog sveta. Podo-

Cerkev sv. Jožefa v Trziču v ognju. Pogorela
14. maja 1959. Podrobnosti nam še niso znane.

ba je, da se bo Franc kar med nami ustavil. Sicer je pa več mesecev preživel na poti: nastopil jo je dne 27. avgusta lanskega leta. Iz Pariza v Amsterdam, od tam pa z ladjo do Basraha v Iraku, nato peš preko Irana, Pakistana v Indijo. Bil je v Burmi, Siamu, Nepal, Malaji... V Darjeelingu pod Himalajo je srečal brata Dalai-Lame, pa tudi slovenske misijonarje, ki že več let delujejo med Indijci. Kratko rečeno: mnogo je Franc doživel in mnogo spominov prinesel s seboj. Dopišuje v francoski časopis, v angleščini pa je imel o svojih potovanjih intervju na eni melbournskih radijskih postaj.

★ Kot sem že zadnjič omenil, se bomo Slovenci iz Melbourn in okolice letos spet udeležili veličastne evharistične procesije v Sunbury na prvo nedeljo v novembru. Zdaj še enkrat vabim vse na to naše romanje, ki naj postane tradicionalno vsakoletno romanje naše narodne skupine. Prosil bi tudi še enkrat, da se **PRAVOČASNO** javite vsi, ki želite tja z avtobusom: imenik moram imeti v rokah najkasneje do 20. oktobra, da lahko naročim vozila. Vsakdo bo odšel z romanja z najlepšimi vtisi in sklepom, da ga nobeno leto ne bo zamudil. Pokažimo, da smo katoliški Slovenci!

★ Še nekaj novega je v Melbournu: Doslej smo imeli slovensko mašo le na prvo nedeljo v mesecu ob enajstih v St. Louis Church, Burnley. Zdaj pa sem dobil lepo priložnost za slovensko ma-

šo tudi na tretjo nedeljo v mesecu in sicer **ob petih popoldne v St. Francis Church v sredini mesta** (Elizabeth & Lonsdale Streets). To je za enkrat **edina** popoldanska maša v mestu in se je bodo udeležili tudi drugi, vsekakor pa nadškof Mannix želi, da bi bila to maša za nove naseljence raznih narodnosti. Na našo nedeljo bo seveda slovenska pridiga in slovensko petje, če se bo poskus obnesel in bo prišlo dovolj rojakov. Po maši pa imamo na razpolago dvoranico pod samostanom poleg cerkve, kjer bomo lahko preživeli urico v razgovoru ali s pestrnim domačim programom. To bo lepa priložnost, da boste videli filme iz našega življenja, skioptične slike, poslušali slovensko petje itd... Skratka: po vsaki popoldanski maši bomo imeli **prosvetni večer** v dvorani, kot smo takele prireditve pred vojno imenovali doma. Nedelje so "puste", marsikdo se nima kam dati. Maša ob petih, potem pa prijetna urica v domači družbi bo najbrž kar dobrodošla.

Za enkrat sem vzel **tretjo nedeljo na vsak drugi mesec**. Če bo odziv zadovoljiv, bi se lahko zbirali sleherni mesec. Zlasti pevci ste lahko veseli: v tej cerkvi imamo kor in orgle. A seveda tudi več poslušalcev po cerkvi. Toda med nami je toliko bivših cerkvenih pevcev, da bi se z malo dobre volje lahko organizirala dobra pevska skupina.

Mislím, da tako lepe priložnosti ne smemo zamuditi: ne v cerkvi in ne v dvorani. Kakšen je bil odziv septemrske popoldanske maše, bom pa lahko poročal prihodnjič.

fant in dekle

Dr. Anton Trstenjak:
"MED LJUDMI"
Celje, 1954

Če se ideal zamaže.

SE EN RAZLOG BI MOGEL navesti za slab konec prve ljubezni: če namreč dolgo traja, je spočetka lepa in idealna, polagoma pa se sprevrže v umazanost. Nič lepega pričakovanja ni več med njima, nič več vabljivega in po ničemer več hrepenečega. Prehitro se je odgrnila zavesa življenja. Zato tak fant in dekle drug drugemu nista nič več mikavna. Že ju celo slišiš: "Drug drugega sva se naveličala." Ali še huje: "Sit sem je že!" Ko bi deklica takrat mogla nazaj v svojo prvo, lepo, idealno mladostno ljubezen, kaj bi dala? Pa te poti ni več.

Spominjam se, kako sta dva študenta skrivnostno stikala glavi. Starejši naj bi mlajšemu poiskal nevesto. Ker mi je mlajši že večkrat pravil o svojem dekletu, sem mu rekel "Saj jo že inate, zakaj naj vam še eno poišče?" Odgovoril je: "Seveda jo imam, a zdaj bi se rad poročil in imel družino, zato potrebujem še nedotaknjeno." Brez zadrege je govoril in se pomenljivo nasmejal. Tu se je uresničil slovenski ljudski pregovor, ki je v njem veliko življenjske modrosti: "Vso ljubezen sta snedla pred zakonom, za zakon je ni nič več ostalo."

Kmečka mati je potožila: "Imam hčer, zrelo za možiteve. Za njo hodi fant, ki ni na dobrem glasu, in jo v mraku in ponoči išče. Zadosti mi je že bilo tega in sem mu rekla: Če z mojim dekletom resno misliš, pridi pri vratih in pri soncu v hišo, ne pa da skrivaj in ponoči za njo stikaš. In pomislite, kaj mi je odgovoril! Veste, soseda, je rekel, kadar se bom mislil oženiti, si bom poiskal boljše, za igračo mi je pa vaša dobra."

Zanimiva zakonitost življenja je to — življenjska, psihološka in npravna obenem. Obleka in bala, ki mora biti za poroko nova, je samo "simbol" ali znamenje osebne čistosti in novosti novoporočencev in njunih medsebojnih intimnih vezi.

To naj bi bila ena stran prve mladostne ljubezni. Pa si oglejmo še drugo, ki govori za to, da bi bilo vendale najidealnejše, v zakon stopiti kar s prvo ljubeznijo.

Če fant in dekle po prvi mladostni ljubezni, ki je bila zares lepa in je potekla v mejah potrebne poštenosti, ko v njunem življenju še ni bilo nič zaigranega, stopila v zakon, je povsem razumljivo, da je tak zakon lahko povsem srečen.

Na račun nelepe mladostne ljubezni pred zakonom pa vedo ljudje povedati marsikaj, kar se

ne sliši preveč osrečujoče. Tako mi je nekoč ob koncu svoje žalostne povesti neka žena rekla: "Veste, bo menda le res, kar pravi pregovor: Kolikor nečednosti pred zakonom, toliko solza v zakonu."

Lepo preživeta mladost obeh, zvesta in lepa ljubezen pred zakonom je lahko veliko jamstvo za srečen zakon. V takem zakonu ne bo dvomov in ugibanj, kako sta preživela mladost; ne bo očitanja, da sta si bila kdaj nezvesta; za ljubosumje navadno ni vzroka. Ničesar si nimata očitati, nezvestobe se nimata bati. Preteklost jima jamči za prihodnost.

Pa še en razlog je za prednost, ki jo ima prva ljubezen v zakonu. Poznam namreč nešteto primerov, ko ljudje poudarjajo, da prve ljubezni ne morejo pozabiti. Nekaj je torej v nji, kar je globlje in močnejše od vsake druge ljubezni. V čem je to, je težko do konca povedati in naštetati. A dovolj je že to: če prve ljubezni ne moreš pozabiti, je to nedvomen dokaz, da je bila res velika, da drži do groba, da bi bila reš za osnovo življenjskega okvira, ki mora držati zvestobo do groba — za skupno zakonsko življenje.

Veliko lepega mladi svet pove na račun prve ljubezni: "Človek zares in globoko ljubi samo enkrat." — "Ljubezen se ne da ponoviti". — "Ljubezen je lepa samo enkrat." V prvi ljubezni je pač mladostni idealizem, kajti resničnost skupnega življenja jima še ni pokazala napak, ki jih oba gotovo imata, zato je vse tako lepo, nepozabno, vir sreče in zaupanja. Vzori so v taki ljubezni. Pozneje ni nikoli več tega. Vse je manj lepo, bolj preračunano in sebično.

Po vsem tem drži, da je prva ljubezen nekaj neponovljivega, kar se nikoli docela ne pozabi, kar sega globlje v dušo, kar zapusti neizbrisne sledove in se zato ne da nikoli nadomestiti. Prav zato pa bi bilo silno važno da bi tudi zakon, ki je trajna zveza dveh src, sklepali, če se le da, ako ni tehtnih drugih razlogov (bolezen, napake v značaju, razvade in podobno) na podlagi te prve, najmočnejše in najgloblje srčne vezi.

BOGASTVO IN LJUBEZEN

Vanda Sporne, Vic.

MINILE SO POČITNICE IN SPET je bilo treba v šolo hoditi.

"Mučeniški dnevi sose vrnili. Drgni šolske klopi in verno poslušaj, kaj pripoveduje učiteljica!"

Take misli je imel Lojzek, komaj 13 let star. Vedel je, kako bo. Oči bodo visele na učiteljici, pa z očmi ne moreš poslušati. Uho bo v mislih lovilo glasove iz otročje bitke, iz frčanja kumenja, iz pogovorov na poti iz šole.

Res, že prvo uro je bilo tako. Učiteljica je govorila in govorila, nenadoma je prenehala. Bilo je že proti koncu ure.

"Lojzek, pridi k tabli in ponovi, kar sem povedala!"

Nič preveč se mu ni mudilo. Končno je le stal pri tabli, precej visoko potegnjen, kodrastil las in temnih oči.

"Ponovi, sem rekla, od zacetka do konca, kar sem razlagala."

Nastala je tišina, da je bilo slišati le brečenje muh.

"Fant, ali nisi poslušal?"

"Sem. Ali prve besede se ne morem spomniti. Je minila že skoraj ura, ko ste jo izgovorila."

Po razredu je zašumelo. Otroci so skušali za tretji smeh s pestmi na ustih.

Učiteljica se je grizla od nejevolje. Premagovala se je.

"Boš pa povedal zadnjo besedo, hočem reči, zadnji stavek ponovi!"

"O, to pa ni težko! Rekla ste: Lojzek, pridi k tabli!"

Učiteljica je zardela in vsa njena jeza je bruhnila na dan.

"Izgini in stoj na hodniku, dokler te ne pokličem. Bom govorila s tvojo mamo, boš že videl!"

Dolgo je stal zunaj, naslonjen na steno, in premišljeval svojo usodo.

"Kako naj pa poslušam, ko se toliko drugih očka nategnil ušesa. Zato, ker je naša Dimka ušla reči podi po moji glavi. Prav včeraj mi je Maričin v njihovo deteljo in vso njivo grdo poteptala. Tudi Marica je bila huda, da noče več govoriti z mano. Jaz imam pa tako rad, to ljubeznivo Marico. Kaj ko bi se s tem opravičil učiteljici — morda bi me razumela."

Tuhtal je dalje.

"Ne bi razumela, z otročajem bi me nagnala. Nič ne bom rekel, bo že kako. Z velikimi ljudmi je treba potrpeti."

In res sta učiteljica in Lojzek nekako potrpe-

la drug z drugim. Najbrž je bila gospodična prepričana, da je treba potrpeti celó z majhnimi ljudmi.

Lojzek in Marica sta počasi spet govorila.

Čas je tekel in Lojzkovi starši so se odločili, da se z vso družino preselijo v mesto. Priprave so se začele.

Lojzku se je spet polno reči podilo po glavi. K sreči so bile počitnice in ni bilo treba, da bi njegove oči visele na učiteljici — in ničesar zajele.

Tudi po srcu se mu je marsikaj podilo, da ga je začelo boleti. Proč bo moral iz teh lepih krajev, posloviti se bo treba od prijaznih hribovk, cvetočih bregov, vonjavih senožeti. Dimke ne bo več pasel, le kaj bo pridna kravica brez njega! In... in... Marice ne bo več videl! Gotovo v mestu ni takih deklic!

Marica je bila leto dni mlajša od Lojzka. Hčerka bogatega kmeta, pa nič visoka in domišljava. Kadar očka ni bil hud na Lojzka, je tudi ona nehala biti zamerljiva. Rada se je družila z njim in marsikatero uro sta na paši skupaj prebila. Dolgo nista opazila, da si drugi otroci pomežikujejo in delajo opazke na njun račun. Šele, ko se je bližal dan odhoda, je Lojzek bral nagaživ napis na gladki skali:

"Lojzek in Marica se imata rada."

Pogrelo ga je, pa je kar hitro moško stresel s kodrasto glavo.

"Pa naj se imava, kaj koga to briga!"

Celo prav ljubeč navdih je dobil ob tem odkritju. Čutil je, da se ne bo mogel posloviti od Marice, kakor bi rad, pa je napisal pismo in ga oddal na pošto na sam dan odhoda.

Naslednje popoldne je bila Marica slučajno sama doma, ko je prišel pismonoša. Pustil je pismo, naslovljeno na Marico. Začudila se je, ga odprla in prvič v življenju zardela — zavoljo t a k e reči...

"Preljuba moja Marica!"

Strašno mi je težko, ko grem proč in Te ne bom več videl. Ali v srcu Te bom imel zmerom rad. In ne bom nikoli pozabil na Tebe. Ko bom bolj zrasel, Te bom prišel iskat in se bova poročila. Tudi Ti ne pozabi na mene.

Prisrčno Te pozdravlja Tvoj Lojzek."

Veliko ni razumela, pa pri srcu ji je bilo prijetno. Nekaj čudnega je zaigralo v njej. Čutila je, povedati bi ne znala. Nikomur ni povedala o pismu, spravila ga je v skrinjico med vsakovrstne otroške spominke.

(Konec prih.)

mož in žena

LJUBEZEN V ZAKONU

L. K — k

Pričujoči članek nam prihaja izpod peresa preprostega delavca. Njegovo pismo, ki je prišlo skupaj s člankom, pravi: Morda se vam bo čudno zdelo, da sem se lotil tega vprašanja. Pobudo mi je dal list MISLI sam, ki je že načel podobno razpravljanje. Kako potrebno je pisanje o tem, vem sam iz svojega življenja v Belgiji. Bil sem nekaj časa med "knapi" ter slišal in videl, koliko negotovosti in prave razvrtnosti je med ljudmi v zadevah spolnega življenja. Sam zase sem skušal priti do jasnosti, pa sem segel po knjigah. Veliko sem pridobil iz Ahčinove SOCIOLOGIJE, ki piše o družini, in iz knjige MED LJUDMI, ki jo je spisal dr. Anton Trstenjak in je izšla v domovini. Tudi v francoščini sem našel v raznih revijah polno dobrih (in slabih) razprav. Seveda je pa vse polno o tem tudi v dnevnem časopisu in v leposlovnih knjigah, na žalost pogosto v napačnem smislu. Na mlado dušo vse to zelo vpliva in le prelahko se nalezeh napačnih mnenj in vtisov, ki ti povzročijo telesno in duhovno škodo. Vem, da je treba na tem polju predvsem poslušati veščake, vendar ne bo škodilo, če tudi preprost človek poskuša kaj prispevati k rešitvi teh tako resnih vprašanj.

Urednik se z gornjim mnenjem popolnoma strinja in si želi čimveč podobnih člankov iz vrst naših ljudi. Da bi le bilo mnogo rojakov, ki jemlje življenje tako resno kot ta naš prispevkar! — Ur.

O LJUBEZNI V ZAKONU SO NAPISALI že celo goro knjig. O njej bereš v lahkih, zabavnih, humorističnih romanih, pa tudi pri takih velikih analitičarjih ljubezni, kot je L. Tolstoj. O istem predmetu razpravljajo na dolgo in široko znanstvena dela. Med njimi medicinska, ki na drobno opisujejo fizične odnose med zakonci in dajejo konkretne tehnične napotke in nasvete za harmonijo med možem in ženo. Tudi Cerkev se oglašča in uči ljudi pravilnega gledanja na spolnost, vendar uspehi zaostajajo za splošnim napredkom v današnjem svetu, ki se predvsem ponaša s pridobitvami v tehniki.

V novejšem času se z odnosi med možem in ženo zelo bavijo psihologi in sociologi. Saj je tudi nujno potrebno. Komu ni znano, da je med ljudmi vedno več takozvanih "modernih zakonov", ki raz-

jedajo današnjo človeško družbo kot rak. Marsikje je to vprašanje že tako pereče, da ne stojijo pred njim z bojaznijo v srcu samo dušni pastirji, ampak se morajo ukvarjati z njim tudi državniki.

Slovinci smo pred kratkim dobili dve odlični deli o tem vprašanju, ki ga obravnavata s pravnega vidika. V domovini je to knjiga dr. A. Trstenjaka: MED LJUDMI, v zamejstvu pa dr. Ahčinova SOCIOLOGIJA. Obe omenjeni knjigi osvetlujeta vprašanje zakonske ljubezni s sociološke in verske strani.

Psihologi in sociologi smatrajo, da današnja moderna civilizacija vse preveč poudarja fizično — telesno — stran tega poglavja. Filmi, ilustracije v revijah in časopisih, reklame, razna zabavišča — vse to okrog nas neprestano namiguje na fizično spolnost ali jo celo naravnost razkazuje. To so vsakdanji pojavi zlasti v mestih. Zato ni čudno, da vse to premnoge naravnost hipnotizira, in mislijo, da je spolna počutnost temeljni kamen vsake zakonske zveze. Kako zelo se motijo, mnogim šele tedaj pride do zavesti, ko je morda prepozno.

Neki angleški pisatelj je zapisal tole: "Ljubeznen med dvema zakoncema predpostavlja neskončno vrsto medsebojnih odnosov in izmen, ki so včasih naravnost protislovne. Priznamo, da je telesna ljubezen z vidika strasti eden glavnih elementov srečnega zakona. Toda to prej ali slej preneha, tedaj morajo prevladati drugi elementi, da večjejo zakonca drug na drugega za vse življenje".

Ljubiti in biti ljubljen — ta zakonska sreča se nikakor ne omejuje samo na telesne odnose. Prava gesta ali tudi samo prava beseda v pravem trenutku lahko doseže dosti več kot kakoršenkoli telesni dotiklaj. Gotovost, da je ljubljeno bitje bližju in nas razume, to je v težkih trenutkih življenja najdragocenejši dar. Taka zavest, če je v zakonskem partnerju dovolj živa in doživeta, je najzanesljivejša vez, ki ne bo popustila.

Redek bi bil primer, da bi se dve normalni človeški bitji privlačevali samo zavoljo utešitve spolnosti. Še večja bi bila izjema, če bi se dvojci takih bitij našlo, pa bi ostala skupaj v zadovoljstvu vse življenje. Nujno potrebna je za srečen zakon tudi neka notranja sorodnost, ki oba partnerja v prijateljstvu in srčni ljubezni poveže. Brez tega zakon ne more biti ne srečen ne trajen.

Ko sem bil še prav mlad, mi je nekdo dejal: "Fant, premisli, preden se boš ženil, da ne bo tako s teboj kot je z mano. Moja žena in jaz bi lahko bila nasrečnejši par na svetu, če bi mogla pozabiti vse tiste storije o moških in ženskah, ki sva jih slišala in brala pred zakonom. Poročila sva se. Namesto da bi se zadovoljila s tistimi mirnimi in tihimi intimnostmi, ki jih prinaša normalno zakonsko življenje, sva iskala neke nenaravne omamljive vzhičenosti, ki so nama jo opisovali ljubezenski romani, ki je pa v resnici nisva mogla doseči, ker je najbrž sploh ni — razen na papirju. Najino zakonsko življenje je postalo ena sama večna napetost in vrsta ponesrečenih poskusov."

Premlad sem bil, da bi prijatelja popolnoma razumel. Videl sem pa na svoje oči posledice njegovega ponesrečenega zakona. Dalo mi je misliti in sem se začel zanimati za taka tako silno resna vprašanja življenja.

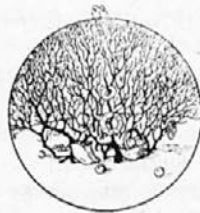
Vsi priznavalci življenja priznavajo, da je fizična ljubezen važna komponenta zakonskega življenja. Vendar premnogi njeno važnost silno pretiravajo in se bavijo le s tehnično stranjo tega vprašanja. Fantje in dekleta berejo, stopijo v zakon in si začno domišljati, da niso normalni, ako ne podoživljajo vse tiste opojnosti, ki so jim jo slikali romani. Da bi se "normalizirali", segajo po novih in novih knjigah in brošurah s poukom jako dvomljive vrednosti, ali pa hodijo okoli zdravnikov. Vse preveč so pričakovali od gole telesnosti v zakonu! Prav tako tudi od teh "pripomočkov" preveč pričakujejo.

Je še nekaj drugega, kar večina moških težko razume ali sploh ne razume. Normalna žena je tako ustvarjena, da ji je v zakonu prvo — možnost materinstva. Poglavitno zadovoljstvo, ki ga ji daje fizična ljubezen, je možnost, da postane mati. Ta občutek ji zadostuje, da se ne poganja za druge "časte opojnosti." In to je v naravi zakona sploh. Noben fizičen odnos med zakoncema naj bi jima ne prinesel toliko zadovoljstva, noben drug občutek naj bi ju ne povezoval tako tesno, kot zavest, da je na poti potomstvo. Lahko bi rekli, sreča je v tem, da po ženski naravi njena plodnost ni v nobeni zvezi z njenim temperamentom. Fizična ljubezen, ki temelji na zadovoljevanju občutkov, je vse kaj drugega kot nežnost ljubezni, ki je v zvezi z materinstvom.

Končno ne smemo pozabiti, da ni vsaka življenjska doba zakonskih enako občutljiva za enako izkazovanje ljubezni, naj že bo fizična ali bolj poduhovljena. Svojo vlogo igrajo še druge okolnosti; osebno razpoloženje in podobno. Zato na tem področju ni mogoče dajati občeveljavnih pravil in navodil.

Iz vsega razmišljanja sledi nujen zaključek: Zakonska sreča mora biti osnovana predvsem na

DUHOVNIH VEZEH med zakoncema, na medsebojnem razumevanju, spoštovanju, predanosti in zvestobi v kritičnih trenutkih življenja. Le v sklopu teh nujnih lastnosti bo mogla tudi fizična stran zakonske zveze najti svoje pravo mesto.

SEDMI SOCIALNI DAN

so imeli Slovenci v Buenos Airesu v nedeljo 13. septembra letos. Tak dan je že sedem let vsako leto na sporedu ustanove pod imenom DRUŽABNA PRAVDA.

Letos so obravnavali naslednje točke:

1. Krščansko pojmovanje poslanstva žene.

Predaval dr. Ignacij Lenček.

2. Žena v sodobnem družabnem življenju.

Predavala ga. Ana Kraljeva.

3. Poslanstvo slovenske žene in matere v izseljenstvu.

Predavala ga. Marijana Marnova.

Naj Bog blagoslovlja veliko delo, da bo obrodilo lepe uspehe! Žal, da je od nas v Argentino tako silno daleč...

PRISRČNO ČESTITAMO!

TRI HRIBARJEVE SESTRICE v Albany, N.S.W., so dobile 27. avgusta brateca, ki ima v krstni knjigi zapisano ime: Edvard Danimir. Tudi očka in mamica sta rekla, da fantek lahko ostane pri hiši. Lepo je to!

V OPOMIN NEDRŽAVLJANOM

Minister za imigracijo naroča:

Nedržavljeni morajo še vedno javiti na Immigration Department, če so se preselili ali menjali mesto zaposlitve. To morajo narediti v prvih sedmih dneh po spremembi.

Prav tako morajo novi zakonski pari sporočiti istemu uradu, da so se poročili.

Končno — nihče si ne sme spremeniti imena brez dovoljenja imigracijskega urada.

Formularji za poročanje o teh zadevah se dobijo na vseh poštnih uradih. Vsakdo jih lahko sam izpolni in odda na pošto.

Slike Iz Razvoja Cerkve V Avstraliji

Dr. Ivan Mikula

Father Peter O'Neil, pozabljeni povratnik...

TA DUHOVNIK JE BIL ODLIČEN IRSKI narodnjak, znan publicist. Prijadral je v Avstralijo v februarju 1801 kot druga duhovniška žrtev propadle irske vstaje. Obdolžili so ga bili, da je med vstajo privolil v umor angleškega vojaka. Z 275 udarci so zaman skušali izsiliti njegovo priznanje. Irski tisk je zahteval za svojega uglednega duhovnika sodno obravnavo. Zato se je le malo časa mudil v Sydneyu. Dokler je pa bil tu, se je baje silno zanimal za temnopoltno avstralske domačine in jih nekaj na skrivaj krstil. Tudi med konvikti samimi je baje vršil skrivaj duhovniško službo. Toda kmalu so ga transportirali na Norfolk Island, leta 1803 se je pa vrnil na Irsko, ker je odotna vlada odredila njegovo osvoboditev.

Zdi se, da je Fr. O'Neil Avstralijo kaj kmalu pozabil ali se vsaj ni kaj prida zanjo zanimal. Neki drugi duhovnik, Rev. Nixon, ki je vztrajal v N.S.W. in opravljal nelegalno duhovniško službo, mu je pisal. "Kje pa je pomoč, ki ste jo obetali pred odhodom? Če ne bo kmalu pomoči, bodo konvikti izgubili vero in domačini se bodo vrnili na svoja stara pota..."

Toda Rev. O'Neil se ni več javil. Tudi od drugod ni bilo pomoči. Globok molk tedanjih irskih škofov in duhovnikov je sploh nekam zagoneten. Res Avstralija ni spadala pod njihovo cerkveno območje, pa je vendar tretjina avstralskega prebivalstva v katakombah bila odtrgana iz njihove črede, izšla iz njihovega naroda. V opravičilo more deloma služiti le dejstvo, da se je Cerkev v Angliji in Irski tiste čase morala boriti za priznanje in vsaj zasilno svobodo. Njeno hierarhijo je vlada sicer tolerirala, uradno pa ne priznavala. Katoličani so bili "molčeča Cerkev", v takih okoliščinah pa Cerkev ne more izvajati Kristusovega misijonskega ukaza.

Šele leta 1816 se je v Rimu oglasil irski frančiškan Rihard Hayes in se zelo zavzel za avstralsko cerkveno vprašanje. Tako je prišla zadeva v resen pretres. Minila so pa vendar še tri leta, preden sta 1819 zagrmela dva irska orjaka v tisku proti avstralskemu verskemu položaju. Tedaj šele so se začele rušiti katakombe v N.S.W. in se je bližala verska svoboda tudi katoličanom v angleškem kraljestvu. Takozvana emancipacija je bila uveljavljena leta 1829.

Rev. James Dixon, prvi dušni pastir v Avstraliji

Rev. Dixon je prvi misijonski duhovnik, ki je smel javno opravljati verske obrede v Avstraliji. Svojo službo je v danih okoliščinah izvrstno vršil.

V Avstralijo je prišel tudi on kot žrtev krivične obdolžitve. Podtaknili so mu bili, da je vodil oddelek vstajnikov v kraju, kjer sploh nikoli bil ni. Obsodili so ga na smrt. Toda celo protestantje so vložili protest zoper tako očitno krivično obsodbo. Namesto v smrt je moral oditi v Avstralijo. Tudi zoper to je bilo dosti protestov, pomagali pa niso.

Dixon je bil dovolj razumen, da je vedel, kako nauspešni morajo biti vsi poskusi vstaje med konvikti v Avstraliji. Odsvetoval je puške in sekire, sočutno je prigovarjal konviktom, naj se vda ji v usodo in mislijo na božjo Previdnost. Tako si je pridobil zaupanje sotrpinov in celo pri guvernerju Kingu. Ta je poročal v Anglijo, da je med irskimi konvikti dosti dobrih značajev, nezadovoljni so le zato, ker ne pridejo informacije o obsodbah. Kapitan John Macarthur, ki se vrača v Anglijo, je pa hujši kot 600 irskih vstajnikov..."

Dalje predlaga tri Irce za pogojno osvoboditev, med njimi je ime Rev. Dixona. Na to je Kingu odgovoril Lord Halifax, naj pogojno osvobodijo poleg nekega laika tri duhovnike in jih zaposli kot učitelje, lahko jim pa celo dovoli duhovniško službo s plačo. Od vseh treh se je le Dixon uveljavil kot dušni pastir na svojem mestu. King mu je dal dovoljenje, da po enkrat na mesec opravlja službo božjo v posameznih naselbinah. Značilno za Kinga je to, da je pisal v London: "Ker tu ni nobenega drugega katoliškega duhovnika, se nadajam, da bo iz te službe (Rev. Dixona) izhajalo dosti dobrega ali vsaj nič škodljivega."

JUNAŠTVO VSEH VRST imponira človeku še tudi dandanes, pred takim, kot ve povedati o nekem primeru zgodovina svetovne vojne, pa spoštljivo sklanjamo glave. V vasi Giazza na Laškem so nemški vojaki na debelo divjali nad ljudmi. Župnik Mercante je prosil, naj ljudem prizanesejo in njega utrele. Nemci so sprejeli ponudbo in določili svojega vojaka, ki naj župnika ustrelji. Vojak je pa rekel: Na duhovnika ne bom streljal. Nato so Nemci postavili oba skupaj ob zid in ju ustrelili. Zdaj so Italijani obema postavili lep spomenik. Tako junaštvo je res nekaj veličastnega.

AVSTRALIJA NA LOVU ZA LJUDMI

NAŠ MINISTER ZA VSELJEVANJE, Mr. Downer, se je vrnil iz Evrope, kamor je šel na lov za ljudmi. Ni imel s seboj pušk in smodnika, niti ne lovskih psov — žive ljudi je lovil, da bi jih pripeljal s seboj v Avstralijo. Ko se je vrnil, je povedal, da lov ni bil posebno uspešen, vendar mu ni vzel poguma in upanja.

“Prve čase po vojni so ljudje komaj čakali, da bi ušli iz razburkanih evropskih razmer. Danes so tam na varnem, ko ima Evropa spet svojo gospodarsko prosperiteto.”

Tako nekako je povedal in poudaril, da mora Avstralija začeti na drugačen način vabiti sem Evropejce. Še nedavno so se sami ponujali, zdaj jih je treba skoraj prositi, naj se usmilijo avstralskih praznot in jih pridejo mašit.

“Če hočemo dobiti sem ljudi, kakoršnih si želimo, in v takem številu, kot bi jih radi, moramo biti pripravljeni na višje izdatke kot smo jih imeli v preteklosti. Avstralija ima vse možnosti, da bi se novi naseljenci v njej dobro počutili. To moramo Evropejcem dopovedati in jih o tem prepričati. Taka propaganda pa stane obilo denarja.”

Tudi te besede so iz ust ministra g. Downerja. In potem je povedal, kako mu je uspel lov po raznih deželah:

“Nemčija in njena vlada nista nič kaj vneti za izseljevanje. Vendar je upanje, da bomo dobili od tam 25% več novih kot v preteklosti”.

Res čudno! Nemčija ima na desetine milijonov beguncev v svojih mejah, pa bi najrajši vse obdržala.

“Če bomo uspeli s svojimi novimi načrti, se nam bo posrečilo dobiti po 7,000 na leto novih iz Finske, Švedske, Danske in morda tudi Norveške.”

Jož, kako malo je to! Kdaj se bo kaj poznalo?

“Holandija za sedaj ni dala kaj prida upanja. Vendar, če bomo uveljavili svoj načrt in pripravljene plačati, smemo upati, da jih bomo v dognem času dobili od tam po 15,000 na leto.”

Nič gotovega torej, upanje pa le ostane!

“Močno se bomo morali truditi in veliko več nas bo stalo... Glede Italije, Grčije in Francije imamo tako urejeno, da bo po mojih mislih Avstralija še nadalje najbolj privlačna dežela za izseljevanje iz Evrope.”

Trdo delo je imel g. minister na lovu za ljudmi. Če pomislimo na znano avstralsko geslo: Napolnimo deželo ali poginimo! — (“napolnitev” bi pomenila nekaj deset milijonov!), bi skoraj rekli, da g. minister ni nalovil dosti več kot kup lepo zvenceh besed.

Zanimivo se nam zdi zlasti to, da je v svojem poročilu, kot ga beremo v mesečniku THE GOOD NEIGHBOUR, komaj omenil — Anglijo! Iz vseh kotov Evrope si upa prej kaj naloviti kot iz Anglije!

Če bo s tem uspel, kaj bo v nekaj letih — ali desetletjih — s to preljudbo “angleško” Avstralijo?!

In če ne bo niti s tem uspel, kaj bo v nekaj desetletjih s to preljudbo “BELO” Avstralijo?!

Ko je pa “temnopoltna” Azija tako blizu, tako polna, tako vsiljiva, tako delovoljna in — last not least — tako malo deležna obnovljene evropske prosperitete...

Položaj je tak, da se je treba ob njem resno zamisliti. Lov za “primernimi” ljudmi ni piknik. Kaj ko bi razni ministri začeli misliti na povišanje “človeške produkcije” kar tu na avstralski zemlji! Seveda bi tudi to stalo nekaj denarja. Za potreben kapital bi se lahko začelo zbirati z denarjem, ki bi ostal doma, če bi g. minister ne romal v Evropo na lov za ljudmi.

V SEMPETRU PRI GORICI imajo župnika Alberta Metlikovca, ki se je tako močno pregrešil, da mu je sodišče v Novi Gorici prisodilo pet mesecev zapora. To beremo v avstralskem listu THE CATHOLIC WEEKLY, pa še kje. O veliki noči je blagoslavljal hiše po fari in to je bilo še nekam prav. Ni pa bilo prav, da je izpustil neko hišo, kjer živi samo civilno poročen par. Mož je logično sklepal: Če nista hotela blagoslova zase ob poroki, ga gotovo tudi za hišo ne marata. Napačna logika, gospod Albert! Komunistična logika je

drugačna. Širil si “versko mržnjo in nestrpnost” in zato si zaslužil pet mesecev ričeta! Najbolj pa zato, ker imaš pretrdo glavo, da bi se naučil — komunistične logike!

PRI TROJANAH so zaključili dela za prelaz, preko katerega teče nova avtomobilska cesta med Ljubljano in Mariborom. Ta prelaz je dal največ posla, sodelovale so mladinske brigade, ki so jih zadnje čase zopet oživili.

BRAVO, TOVARIŠ NIKITA! PLOSKAMO.

VSE JE BILO NAVDUŠENO, ko si spregovoril svojo mogočno besedo v palači Združenih narodov v New Yorku. Zelo so ploskali, beremo v časopisih. Mi tudi.

Ne zato, kakor da si povedal kaj popolnoma novega. Domala vse to so povedali že drugi davno pred teboj, celo kak papež v Rimu je dajal take nasvete. Novo je bilo vse le zato, ker si govoril — TI!

Resnično, resnično, ni lažje poti do prenehanja z vsemi vojnami, kot ta, ki si jo pokazal: UNICE VSE OROŽJE — od bajonetov do atomskih bomb in raket! Če nimaš nič v roke vzeti, ne boš žugal z vojno. To kar gotovo drži. Kvečjemu bi nam še ostali pipci in pesti, pa s temi bi ne prirejali vojn, mogli bi se spuščati samo še v kak pretep. Končno bi pa tudi tega preprečila policija, ki nam bi po tvojem še ostala. In nastal bi na svetu — nepretrgan mir.

Kako lepo, kako zaželeno! Naj te narodi ubogajo in sam Bog ti pomagaj, tovariš Nikita! Če boš uspel — večjega moža ni rodila človeška mati!

Ne samo vojne in njih nečednosti boš preprečil, tudi tvoj ljubi komunizem bo šel malone čez noč rakom živžgat. Verjetno ne iz vseh trdovratnih butic, gotovo pa z vladnih stolčkov med narodi. Kje si pa še uvedel komunizem brez orožja, brez revolucije, brez — vojne? Ali te niso nekaj spraševali v Ameriki, kako si — seveda brez oro-

žja, zgolj z nedolžnimi tanki — "rešil" za komunizem Madžarsko? In kaj si jim rekel? "Ali vam je podgana ostala v zobeh? Drugega nisi vedel reči, tovariš Nikita!

In zdaj svetuješ, naj države vržejo med staro šaro vse vrste orožja. Sijajna misel, da bi re ostala zgolj na papirju! Ampak kak dan poprej si dejal, da bo komunizem kmalu dobil podse ves svet! Ne brez tankov in in bomb!

Preden si odšel v Ameriko, si — luno trkal! Tudi to nam je bilo všeč, saj vse doslej je luna trkala nas, zdaj bomo mi trkali njo! Dober zgled si dal svetu, ko si jo trčil s tisto raketo. Žal, zdi se nam pa, da tebe ni nehala trkati.

Vzemimo en zgled: Tvoj prijatelj Tito naj zmeče orožje v Jadran okoli Brionov in pošlje vojake domov. Tisti hip bo šel tudi Tito v franže in ves njegov komunizem. Pa je to samo en zgled.

Kljub vsemu, tovariš Nikita, spomenik si zaslužil! Vse večjega, kot ga je imel v Budimu tovariš Stalin. In ne samo tam. Da bo pa kaj kruha iz tvoje moke, ki si jo mesilv New Yorku, poslušaj naš predlog:

Ti ostani v Ameriki za tista predlagana štiri leta, Eisenhowerja naj Rusi obdržijo v Moskvi, ko pride tja, enako za štiri leta. Ti nadziraj Ameriko da bo razbila v prah do zadnjega vse orožje. Ikc naj pa nadzira tvojo Sovjetijo, da bo enako napravila. Fantastično? Nič bolj kot tvoja "bomba" v New Yorku!

Če boš ti še dalje "nadziral" Sovjetijo, Ikc pa Ameriko, bo na žalost orožje ostalo in ostal bo — žalost vseh žalosti — komunizem in TI, dokler boš!

KNJIŽNI DAR MOHORJEVE LETOS

Iz Celovca prihaja poročilo, ki pove, kakšne knjige bodo Mohorjani prejeli za letošnji Božič, oziroma v Avstraliji kmalu po novem letu:

1. KOLEDAR za leto 1960.

2. VEČERNICE s povestjo Karla Mauserja: Ura s kukovico.

3. ŠE ENA POVEST: "Zvesta srca", prevedl dr. Polanc.

4. KOROŠKI SLOVENC, 5. zvezek.

Izšli bosta še dve knjigi za doplačilo:

1. LJUBO DOMA. Piše neimenovan pisatelj v domovini.

2. ŽIVLJENJEPIS JEZUSA, ki ga je napisal Ricciotto, prevedel pa prof. Rafko Vodeb v Rimu. Redni naročniki prejmejo prve 4 knjige za EN FUNT.

Doplačilni knjigi pa staneta tudi EN FUNT obe skupaj.

Naročnino sprejema kot doslej:

Dr. Ivan Mikula

Convent S. Heart Rose Bay, Sydney.

JAHANJE NA VETRU prihaja v modo kot najnovejši način potovanja iz kraja v kraj. Seveda ne sedi na golem hrbtu vetra, kakor nekdanj nisi sedel na golem hrbtu konja. Konja si osedlal in sam sedel na sedlo, vetru naložiš aeroplan in sedeš vanj. Nekje v zračnih višavah nad Avstralijo so namreč odkrili silno močne in hitre vetrovne struje, ki nesejo aeroplan, če se dvigne mednje, kakor deroča voda čolnič. Poceni in hitro! Komaj par ur iz Darwina v Sydney! Če pa zajde le alo v tako vetrovno strujo z rilcem neprej, zdrči ritenski, odkoder je priplavalo. Zdaj strokovnjaki preiskujejo vse te vetrovne struje, da bodo ugotovili njihov "vozni red". Potem bomo jahali vetrove, da bo veselje. Od potovanja na poplatih preko raznih nosilnic, vozičkov in kočij, koles, tramvajev, železnic, avtov, samofrcjev do jahanja na vetrovih smo preskočili eno stopnjo: ježo na oblakih! Zdaj nas čakajo samo še sputniki, če ne bodo iz mode, preden bo kdo te vrstice bral.

Z Vseh Vetrov

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE so še vedno na prvem mestu, kar se tiče splošnega blagostanja. Letna proizvodnja je toliko, da odpade na poedince poprečno 1870 dolarjev dohodkov. Za Ameriko je na prvem mestu Kanada s 1310 dolarji. Za njo so: Švica 1010, Nova Zelandija 1000, Avstralija 950 itd. Daleč zadaj je Argentina s svojimi 460 dolarji. Avstrija jih izkazuje 370, Italija 310.

NEPISMENOSTI je kajpada po raznih državah vedno manj. Toda v tej reči ne prednjačijo Združene države Amerike. V Evropi je že 12 držav, ki izkazujejo skoraj 100% pismenost od Finske do Velike Britanije. Izven Evrope pa izkazuje najvišje odstotke pismenosti — Avstralija in Nova Zelandija!

TATOVCI CELE HIŠE so se pojavili v Angliji. Ukradena hiša sicer ni bila zidane, ampak samo "postavljena". Vsi deli so bili "pre-fabricated", pripeljeni na mesto in sestavljeni. Toda hiša je bila O.K., kakor pač gre za moderno hišo. Gospodar je bil pa čez noč odsoten, pa so prišli uzmoviči z avtomobili, hišo lepo spet razstavili v njene dele, jih naložili na avtomobile in — na svidenje o svetem Nikoli! Zjutraj se je gospodar vrnil in — pač debelo gledal! Nauk: Ne puščajte svojih hiš samih!

ZAKLONIŠČA PRED ATOMSKO bombo — ali naj se gradijo ali ne? To vprašanje je v javni razpravi v New Yorku. Guverner Rockefeller je sprožil misel, naj bi vsak hišni posestnik bil postavno obvezan, da zgradi zaklonišče, ki bi stalo okoli 500 dolarjev. Mnogi ugovarjajo, češ, saj je kar preneumno misliti, da bi prišlo do atomske vojne in — ali se je sploh mogoče zavarovati v zakloniščih? Izvedenci pravijo, da je to mogoče. Pa so se spet oglasili drugi z nasvetom: Rajši vtaknimo več denarja v oboroževanje, da bo "nasprotnik" videl, kako smo pripravljeni, pa se ne bo upal začeti z napadom. Rockefeller je odgovoril: To storiti, onega ne opustiti! Prav s tem, da si omislimo zaklonišča, bo ves svet videl, kako resno mislimo na obrambo. To bo bolj gotovo preprečilo izbruh atomske vojne kot vse drugo. Komu naj pritrdimo mi?

V **WINNIPEGU**, glavnem mestu kanadske provincije Manitobe, živi sredi pol milijona prebivalcev okoli 500 Slovencev. Imajo svoje društvo in v cerkev radi hodijo. Ker nimajo slovenskega duhovnika, so naučili slovensko pridigati župnika pri Mariji Fatimski, ki je po rodu Čeh, in imajo zdaj vsako nedeljo slovensko službo božjo. Prihaja jih k njej 95% in pojejo včasih po načinu ljud-

skega petja, drugič se oglesi moški zbor, od časa do časa pa mešani. Ponovimo: tako je v Winnipegu, ne v Sydneyu!

NA POMANJKANJU VODE trpe tudi Združene države Amerike. Na nekem uradnem zborovanju so ugotovili, da je najmanj 1,000 vasi in mest v Ameriki, ki nimajo dovolj vode. To znaša eno sedmino vsega prebivalstva USA. Za mnoge teh naselbin ni upanja, da bi si mogle oskrbeti zadostno množino pitne vode, zato morajo opustiti misel na nadaljnji razvoj, deloma jim ne kaže drugega kot — izseliti se. Računajo pa, da bo prebivalstvo v USA v prihodnjih 20 letih naraslo za nadaljnjih sto tisoč in pomanjkanje užitne vode bo postalo bolj in bolj občutljivo. Vlada ima v načrtu ustanovitev večjega števila tovarn, ki bodo morsko in slanasto vodo iz nekaterih rek spreminjale v sladko. Gotovo bo tudi Avstralija v doglednem času delala take načrte, zlasti če se ne bodo obnesli poskusi za proizvodnjo umetnega dežja.

"NI BOGA!" Ta pozdrav so nekoč uvedli komunisti na češkem ob začetku zborovanj, učnih ur v šolah in predavanj na univerzah. V nekaj letih so morali priznati, da je bilo to zelo nespartno. Posebno glede dijakov. Mladi fantje in dekleta so bili prisiljeni, da se jim je misel spet in spet vračala k Bogu. Če bi bili komunisti molčali o Bogu, bi mnogi dijaki sploh ne pomislili nanj. Tako so se pa začeli zanimati za Boga, iskali pouka o njem in veri vanj, pa so postali — seveda na skrivnem — praktični verniki.

MEDAMERIŠKA KONFERENCA v državi Chile je v avgustu zbrala na zasedanje zunanje ministre 21 ameriških držav. Proti konferenci so močno rovarili komunisti po vsej Ameriki in izven nje, od prizadetih držav pa uradno le Venezuela in Kuba. Toda konferenca se ni veliko vtikala v notranje zadeve poedinih držav, njen poglavitni uspeh je v resoluciji, ki je bila soglasno sprejeta: Vlade vseh ameriških držav morajo izhajati iz svobodnih volitev, spoštovati morajo človečanske pravice in vladati na podlagi socialne pravičnosti.

BEGUNSKO LETO je že tudi Avstraliji potrkalo na srce in je odprla vrata beguncem nekoliko bolj na široko. Dovoljuje vselitev zdaj tudi takim, ki zavaljo pohabljenosti ali drugih zdravstvenih pomanjkljivosti doslej nikakor niso bili "eligible." Morajo pa imeti tu svoje, ožje sorodnike, ki jim dajo garancijo. Gre predvsem za to, da družine niso raztrgane. Zdaj vlada že deli vize takim, ki so morali ostati v Evropi, ko so drugi člani družin odpotovali čez morje.

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Woollahra. — Lep dan smo doživeli Slovenci v Sydneyu v soboto 5. septembra. Udeležili smo se kot ena narodnostnih skupin svete maše v katedrali in nato v majhnem parku za cerkvijo sprejema kardinala Agagininiaja, ki je bil tu kot papežev odposlanec. Bilo je preveč ljudstva, da bi se kardinal mogel za vsako skupino kaj bolj pozanimati, pa že samo to, da se mu je mogel vsak posebej pokloniti in mu poljubiti prstan, je bilo jako ganljivo. Slovenska skupina je bila bolj najhna, pa nas je lepo predstavljala na banderu naša Marija Pomagaj, ki ji je g. kardinal dal poseben blagoslov. Naj omenim, da je bila podoba Marije Pomagaj popolnoma nova. Komaj nekaj dni poprej jo je g. dr. Mikula dobil iz Ljubljane. Naslikala jo je nalašč za Avstralijo uršulinka mati Pija, velika umetnica v slikanju. Ta je sicer namenjena za Brisbane, pa smo se poslužili njenega bivanja med nami in jo vzeli s seboj. Zvedel sem, da kmalu dobimo še eno, ki bo pa ostala pri nas. Prav veseli je bomo in ji poskrbeli primerno bandero. Pozdrav vsem. — **Peter Bizjan.**

Doonside. — Pošiljam rešitev Vretena, ki sem ga našla v septembarski številki. Se mi je kar posrečilo, mislim. Poleg tega naj povem, da mi je najljubše, kar prinese pošta, dvoje: Pisma moje mame, ki ima že 71 let, in naše zanimive MISLI. Vedno jih rada berem, včasih začnem "pri repu", posebno, če je Križanka, si jo takoj ogledam. Prilagam tudi naš novi naslov. Pristrčno pozdravlja družina — **Zidan.**

TASMANIA

Hobart. — Spet se želim oglasiti s par vrsticami. V zadnji številki MISLI sem videl, da oglašate pomlad, seveda avstralsko. Tu dol k nam še ni prišla tako lepa, kot jo je kazala slika. Toda spomnil sem se pomladnega veselja v domovini in si ponavljam te kitice:

Spomladi ptička žvrgoli,
veselje nam prinaša.
Razkošno cvetje up budi,
pa tudi trud razglaša.

Potoki urno klopotajo,
hitijo krog bregov poljan.
Na njih otroci se igrajo,
jim dom zelena je ravan.

Na polju čuje se hi — hot!
Veselo fantič poje,
misleč na dekle svoje.
Zauka, ko ji gre naprot.

Drugega ne bom pisal, da ne bom predolg. Le še prav lep pozdrav in mnogo uspeha! — **Stanko.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Celotedenskim proslavam stoletnice tukajšnje nadškofije smo se pridružili tudi Slovenci s tridnevno pobožnostjo v čast Marije Pomagaj. Prišel je med nas dr. I. Mikula, ki smo ga po daljšem času spet mogli pozdraviti osebno. Pohvaliti je treba posebej cerkveno petje: pevodvoje in člane njegovega zbora. Želeti je, da bi s tem koristnim delom nadaljevali in se še pogosto oglasili. — Strinjamo se s pripombami g. Sivca, da so MISLI mnogo napredovale, toda tudi z njegovim mnenjem, da potrebujejo izpopolnitve. En moj predlog bi bil, da bi številke strani tekla naprej skozi vse leto, ne vsak mesec spet od začetka, kajti kot revijo jih bo marsikdo dal vezati. In zakaj vendar se članki nadaljujejo na platnicah? Ovitek je za oglase in za te priporočam pametno razporedbo, da ne bo zamere ne na levo, ne na desno. — Zdaj še kaj drugega. Dr. Mikula nas je opozoril, da moramo biti letos pripravljene na blagoslovitev in razvitje naše cerkvene zastave ali bandera. Verjetno bo to na Štefanovo — velik in lep praznik za nas! To bo še v letošnjem jubilejnem letu in tega se moramo udeležiti z vso dostojnostjo in veličastvom. — Imeli smo družabni večer, prvi v vrsti pomladnih. Zapet smo pozdravili nekatero novodošle. Tako družino Ernesta Rutarja, brata ge. Marice Podobnik iz Darre v naši bližini. O proslavi na Štefanovo se bomo pogovarjali na prihodnjih družabnih večerih 3. in 31. oktobra. Na svidenje! MISLIM in njihovim bralcem pa lep pozdrav. — **Janez Primožič.**

VICTORIA

Bell Park. — Pošiljamo naročnino in dar za sklad. Nekoliko ste morali čakati, pa zdaj hočem tudi mi poravnati. List nam jako ugaja, ga ne bi odpovedali, pa če bila naročnina še enkrat tako velika. To nam je edino, kar imamo, da ne pozabimo na našo lepo slovensko besedo. Lep pozdrav:

— **Marijan Lorbek.**

FRANCU VRHU V SPOMIN

VOZŃJA IZ SYDNEYA V WOLLONGONG je med najlepšimi. Skozi pestro mirno zatišje National Parka drviš in nenadoma zdrkneš na slikovito južno obalo, ki se vsak trenutek spreminja: sedaj drzen ovinek, potem preko divjega prepada, nato ravna gladka pot med drevjem, cvetjem, po ravnicah. Nenadoma zopet temen predor za predorom. In vmes čudoviti razgledi na doline, mesta, planine, navzdol, navzgor in zopet navzdol. Ob strani ti je stalni spremljevalec valoviti Tihi ocean, vsak trenutek bi mogel stromoglaviti v njegovo brezmejnost. Čudovita primera našega življenja skozi zbegano časnost ob vedno budni večnosti...

Tja se je nepričakovano naglo zopet preselil fant, ki smo ga prištevali najboljšim: **Franc VRH**, štipetov iz Ilirske Bistrice, komaj pičlo leto med nami v Avstraliji, priljubljen gost v Unanderra Hostelu, cenjen delavec in tovariš v Port Kembli, zvest prijatelj rojakom, verno predan Bogu in cerkvenemu življenju. Čeprav mehanik, ki je dobro obvladal motorno kolo, se je v noči 6.9. znašel v prometni nesreči. Vsled notranjih poškodb je teden dni nihaj v bolnici v Wollongongu med življenjem in smrtjo. Ta milostni odlog je porabil, da se je lepo pripravil s svetimi zakramenti in molitvijo na pot v večnost. V nedeljo 13.9. je mirno v Gospodu preminul. Pogrebne svečanosti smo opravili v katedrali s sv. mašo in na pokopališču v Conistonu. Rojaki Dermota, Pelko, Herič so uredili vse potrebno, naši fantje so voljno pomagali, čustvovanje nas vseh je izražal venec s trakom: "Zadnji pozdrav! Slovensko društvo Wollongong. Na svidenje, Franc, nad zvezdami!"

Komaj 22letnega Franca smo spremljali na zadnji poti na sam praznik Marije, Matere sedmerih žalosti. Tam v daljni domovini Sloveniji, v Ilirski Bistrici, pa bridko žaluje blaga mamica Ivanka, udova za Ivanom Vrhom, ki so ga kot talca 1942 umorili Italijani. Njej, sestri in bratu velja naše prisrčno sožalje in tolažilna beseda:

"Vsi bomo enkrat zaspali, v hišo Očetovo šli. Le križ nam sveti govori... da vidimo v raju večnem se — nad zvezdami!"

Dr. I Mikula

CANBERRA POROČA

Za septembersko številko še nisem imel vseh imen in števil skupaj, pa se mi je to poročilo odložilo do sedaj.

V pomoč družini Marcela Mihaliča smo se posebej zavzeli tudi Slovenci, nismo pa izročili svoje zbirke Good Neighbour Councilu, ampak naravnost v roke g. Mihaliču.

Misli, October 1959

Darovalci so:

£ 10-0-0: "Slovenski fantje";

£ 3-0-0: F. Falež, H. Rihtar;

£ 2-0-0: F. Bresnik, J. Urh, S. Pevc;

£ 1-0-0: I. Kavčič, M. Muha, I. Kopic, I. Božič, A. Lovrenčič, F. Galun.

V imenu g. Mihaliča vsem prisrčna hvala!

Nova hiša za stanovanje družini počasi raste iz tal. Dela vodi G.N.C. deloma s pomočjo prostovoljcev. Kaže, da bo družina kmalu spet pod svojo streho.

Naj mimogrede omenim, da je g. Mihalič doma iz Gradišča pri Trstu, ne tam, kot je bilo zadnjič pomotoma poročano.

Želim tudi — še bolj mimogrede — pripomniti, da bi moralo v poročilu o zbirki v pomoč družini Nerat poleg mojega imena kot zbiratelja stati tudi ime: J. Urh. Vem, da se tak pogrešek kaj lahko pripeti, popravek naj pa le pride.

Končno naj opozorim na to, da se nam obeta obisk slovenskega duhovnika za drugo nedeljo v oktobru. Gotovo boste opazili poročilo o tem na drugem mestu te številke, opozarjamo na to drug drugega, da bo lepa udeležba. — **Cvetko Falež**.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

V **Paddingtonu** sta poslala h krstu Janez Geršak in Ana, r. Kolman, sinčka Peterčka, ki se je pridružil sestrici Cvetki. Kumovala sta Vinko in Francka Domajnko. Geršakovi so se preselili v Coomo.

V **Annandalu** so v družini Ludvika Kovačiča dobili drugega sinčka, ki je pri krstu dobil ime Ludvik Jožef. Kumovala sta Jože in Tončka Renko.

V **Corrimalu** je družino Hansa Konrada in žene Albina, r. Tehovnik, razveselil prvorojenec. Krstili so ga na ime Hans Franc. Kumovala sta Jože in Hermina Brodnik.

V **North Sydneyu** se je v družini Janeza Perka in Danice, r. Plesničar, oglasila drugorojenka, pri krstu je dobila ime Silvija.

Čestitke staršem in novemu slovenskemu drobižu!

P o r o k a

V **Paddingtonu** sta stopila pred poročni oltar v soboto 19. sept. Angel Deskovič iz Dragozetičev na Jadranu in Marija Lipce iz Knežaka. — Iskrene čestitke!

QUEENSLAND — DVAKRAT ZLATI JUBILEJ

Dr. Ivan Mikula

PICLIH 25.000 KONVIKTOV IN SVOBODNJAKOV je štela "Kraljičina dežela", ko ji je leta 1859 kraljica Viktorija dovolila samostojno vlado. V teh sto letih se je mesto Brisbane ob Moreton Bayu razvilo v polmilijonsko prestolico, vsa država Queensland, za Western Australijo največja v Commonwealthu, šteje danes skóro dva milijona ljudi in izvedenci napovedujejo ogromen razvoj te tropične države, ki je najbolj demokratično in socialno urejena. Tudi naše slovenske rojake je božja previdnost uvrstila v tretjo ali četrto generacijo pogumnih pionirjev, bodisi v Brisbanu, kjer slovenska skupina šteje nad tristo rojakov, ali v Rockhamptenu, Townsvillu, Cairensu, ali na obširnih sladkornih plantažah, ali v puščavi rudoosne Mount Isa.

V krasno prenovljeni katedrali St. Stephen's v Brisbane predstavlja velika stenska freska prihod prvega škofa J. O'Quinna. Duhovščina in ljudstvo pozdravljata nadpastirja pred neznanost, še danes ohranjeno staro cerkvico, ki je v daljni okolici edina zgradba, obdana od zelenih travnikov in gričev; ob robu je nekaj hiš, skozi ravnino in buš se vije Brisbane River. Danes stoji nova katedrala s staro cerkvico ob strani sredi Brisbane, ki se sme ponašati kot eno najlepših mest v Avstraliji in sploh na južni polovici zemlje. Nešteti griči in obširne ravnine nosijo prelepa predmestja Brisbane. Posebna dika Brisbane so mnoge cerkve in samostani na gričih in vrhovih, ki spodobujajo k češčenju božjemu.

Višek državnih slovesnosti ob stoletnici je bil obisk prinčice Aleksandre Kentske, sestrične Nj. V. kraljice Elizabete II. Vse državne in cerkvene slovesnosti so se vršile v bajno razsvetljenem mestu, ki v morju luči in pestrih barv sliči pravljicnemu mestu iz tisoč -in-ene noči.

K cerkvenim jubilejnim slovesnostim, ki so se ob navzočnosti vseh škofov Avstralije vršile v najlepšem redu, od 23. do 30. avgusta, je sam papež Janez XXIII. poslal svojega osebnega legata kardinala Agagianiana, patriarha Armencev in proprefekta Propagande. Kardinal-legat je blagoslovil novi del duhovnega semenišča v Banyo, prisostoval je mnogim cerkvenim in državnim slovesnostim. Najlepšo prireditev je uprizorila katoliška šolska mladina na Exhibition Grounds. Kardinal je opravil pontifikalno zahvalno božjo službo v katedrali, govoril je vernikom večkrat v izbranih besedah.

Slovinci so hoteli proslavljati dvakratni zlati jubilej po svoje in so želeli imeti svojega duhovnika. Opravljali smo v St. Mary's, South Brisbane, tridnevno na čast Materi Božji s spovedovanjem, rožnim vencem, pridigo in petimi litanijami. Mogočno so donele naše Marijine pesmi skozi svetišče. Zaključili smo našo tridnevno z nedeljsko božjo službo, po kateri smo je še razvedrili ob prijetni čajanki. Popoldne smo se pod zastavo Marije Pomagaj pridružili na Exhibition Grounds sklepni slovesnosti vseh brisbanskih katoličanov. Pridigal je sydneyški kardinal Gilroy, o zvestobi do Kristusa Kralja za njim je govoril besede zahvale slavnih pridigar in nadškof brisbanski dr. James Duhig, ki senior vseh katoliških škofov, ker je bil posvečen leta 1905. Sedaj je dopolnil 87 let pri sijajnem zdravju in delovanju. Zaključne besede pohvale in zahvale vladi, škofom in vernikom je v gladki angleščini izrekel v poslovnem govoru kardinal Agagianian, češ; razveseljivo poročilo o katoliškem življenju v Queenslandu bo mogel nuditi sv. očetu v Rimu. Kardinal-legat je pobožnim množicam podelil slovesni blagoslov z Najsvetejšim. Ko so cerkveni dostojanstveniki zapuščali ogromni razstavi oval, se je naša slovenska skupina poklonila kardinalu-legatu, ki nam je podaril s svojim dobrotnim nasmehom nekaj očetovskih besed v ruščini.

Tako smo se Slovenci častno postavili ob praznovanju stoletnega jubileja Queenslanda, kronali pa bomo to jubilejno leto o božiču na praznik sv. mučenca Štefana, ko bo slovesno blagoslovljena in razvita naša cerkvena zastava, za katero je mojstrsko naslikala Marijo Pomagaj in sv. blagovestnika Cirila-Metoda určulinka-umetnica, mati Pija v Ljubljani. Umetniški podobi sta že v Sydneyu, kjer jima je podelil očetovski blagoslov sam papežev legat kardinal Agagianian. Za to edinstveno slovesnost se Slovenci v Brisbanu in širnem Queenslandu že sedaj s hrepenečim veseljem, pevskimi vajami in pobožnim razpoloženjem pripravljajo.

ROMANJE v Fairfield

v nedeljo 18. oktobra ob 3. popoldne.

Več na strani 26.

Ne Bom Ga Pozabil

Jože Maček.

VSÍ DOŽIVLJAMO TRENUTKE, ki se nam vklešejo globoko v spomin. Tako se nam počasi nabere lepa zbirka spominov, dobrih in slabih. Slabih se skušamo iznebiti, dobre varno čuvamo, da se nam ne izgube.

Pod pero mi sili eden mojih lepih spominov. Sam na sebi ni kaj posebnega, okoliščine so ne navadne in vsaj zame globoko pomembne.

Spokojna noč je mirno počivala nad Wimmera planoto v Avstraliji. Nad enoličnostjo pokrajine je migotalo nešteto zvezdic, med njimi si je utiral pot zafrkljiv ščip. Pokrajino seka avtomobilska cesta, redka vozila drče po njej, v enem teh sedin jaz. Lagodno mi je in drugega dela nimam, kot da opazujem, kdaj bom spet srečal avto. Nekaj minut ni bilo ničesar videti in tega sem bil vesel. Saj nisem imel druge želje, v mislih mi je bila le mirna in varna vožnja. To sem imel. Za nameček še prijazen nočni piš v obraz. Da, prav lepo sem se počutil.

Čez čas le zagledam v daljavi pred seboj spet bleščeče luči. Ko bodo te mimo, sem skoraj doma, sem ugotavljal pri sebi. Vsak hip so bile luči bližje, zdaj zdaj bodo smuknile mimo — tedaj pa... Zagorele so tik pred menoj, požrle so me kot krvoločne zveri... Konec! Zastor pade, bi zapisal dramatik.

Naslednji prizor je bil tako tuj, da sem ga le počasi prepoznal. Začel se je s tem, da sem skušal odpreti oči, pa ni šlo. Takoj nato sem začutil bolečine od nog do glave. Potem mi je udaril na uho šum glasov, moških in ženskih. Kje sem, kaj se godi z menoj?

Že so mi izmili oči, da sem jih lahko odprl. Kaj je to? Očitno se kaže, da ležim na operacijski mizi. Šivajo me kot raztrgan kozuh. Čudni so bili ti šivalci — obrabi so jim bili zakriti z maskami. Bil sem jim popolnoma prepuščen. Ne vem, kako dolgo. Končno so me prenesli v bolniško sobo in me položili na posteljo. Zdelo se mi je, da se je vse godilo avtomatično, neosebno, brez človeškega čuta, da ne rečem: sočutja. Kar umrl bi! Pa za smrt sem bil menda premalo pobit. Pa bi vsaj globoko zadremal! O, kako rad, pa za to sem bil preveč pobit. Ena sama bolečina čez in čez!

Protí jutru pride sestra. Začutil sem bližino človeka. Vprašala je za moje osebne podatke. Povedal sem in je zapisala. In kje je moj najbližji znanec? Pomislil sem in ji dal samo telefonsko številko. Nič ni vprašala, kdo se bo oglasil. Bila je zadovoljna in odbrzela.

Tretji prizor je bil pa že ves človeški. Nena doma vstopi nadomestni ravnatelj Longrenong College-a, z njim zdravnik in glavna bolničarka. Ravnatelj razprostire roke in zakliče:

"Oh, Jože, ubogi fant! Sočustvujem z vami in obenem iskreno čestitam, da ste še živ!"

Z obema rokama mi boža roko in jo objema. Dobro mi je bilo, videl sem ga pa komaj malo — skozi obveze. Prepoznal sem ga takoj in čudno toplo mi je bilo pri srcu. Zavedel sem se, koliko v raznih trenutkih lahko pomeni človeku — človek!

Ni se vsedel.

"Kje so dokumenti, kje je denar?"

Nisem vedel odgovora.

Brez odlašanja odhiti po policaja in z njim k ruševinam avtomobila. Čez čas se vrne, izroči mi denar in perilo, drugo prtljago odnese na svoj dom.

Kdo je bil? Avstalec, učenjak, ima tri univerzitetne diplome, pa je vseeno preprosta duša. Popolnoma prav mu bo, če ga predstavim kar tako: Kevin.

Še isti dan popoldne je bil spet pri meni. Pripesnel mi je tucat knjig in prav toliko ameriških revij.

"Ali mislite, da bom tu leto dni?"

"Ne, nasprotno! To je samo znak, da boste že jutri preganjali dolgčas s pregledovanjem teh reči."

Dobro me je potolažil. Kljub temu mi je še isti večer poslal župnika, ki me je spravil z Bogom. Kevin je mislil na vse...

Naslednji dan je bila s Kevinom njegova 4letna hčerka Karen. Dala mi je pisemskega papirja, kuvert in znamk.

"Joe, I pray for you every day".

Kevin je povedal:

"Res, ko je odmolila za očka in mamico, je včeraj začela sama od sebe dostavljati: Za Jožeta, ki toliko trpi — Zdrava Marija..."

Od tedaj so me prihajali obiskovat razni ljudje iz župnije. Povsod je Kevin vzbudil zanimanje zame.

Po destih dneh sem smel oditi. Ob palici sem se pretipal do Kevinovega avta. Odpeljal me je na dom in dal streči, da sem se malo bolj opomogel. Potem me je naložil na svoj avto in me odpeljal 286 milj daleč v Dookie College. Vse to za sam ljubi "boglonaj".

S hvaležnostjo mislim na Kevina. Spomin na njegovo izredno človekoljubje ne bo nikoli izbrisal.

OBLEKA ZA VROČE DNI

Dr. V. Meršol:

MALO JE LJUDI, KATERIM JE HUDA poletna vročina prijetna, večinoma nam ni všeč, posebno še, če je v zraku dosti vlage.

Ob vročini imamo na sebi manj obleke kot pozimi, zlasti mlajši ženski spol je v splošnem le malo oblečen, pa bodisi da so to razvijajoča se dekleta bodisi mlade žene. Starejši ženski svet je bolj oblečen in pokrit, skoraj tako kot pomladi ali pred nastopom zime, ker je tako navajen še iz starega kraja.

Dolgoletna zdravniška skušnja mi pravi, da trpijo pokriti deli telesa zaradi vročine mnogo manj kot pa goli.

Odkar sem v Ameriki, sem videl mnogo več ožgane kože, opečenih delov telesa, večkrat pokritih z večjimi ali manjšimi mehurji, močnega luščenja kože pri mladenkah in mladih ženah, kot pa pri ženah v letih in pa pri moškem spolu. In pri tem se ta ženska mladina večinoma niti ne koplje v jezeru, ampak polega po obrežju ali pa se sprehaja po ulicah.

Ob takih prizorih se nehote spomnim dogodka, ki sem ga doživel pred leti v neki vasi na hribu nad Skopljem v Jugoslaviji. Tam vlada poleti kakšne tri meseca huda vročina, hujša od clevelandске, samo da ni vlažna.

Skupina Slovencev in Hrvatov s severa Jugoslavije z nekaj ženami nas je šlo na neki praznik julija meseca popoldan peš na izlet iz Skoplja na hrib Vodno, kamor je bilo treba hoditi navkreber precej hitro, saj je hrib visok okrog 1200 m ali vsaj 3,700 čevljev. Na poti smo srečavali kmetice, ki so s posebnim zanimanjem opazovale ženski svet naše družine in ugotavljale da niso primerne oblečene. Medtem ko so bile Makedonke vse oblečene v tople ovčje kožuhe, imele doma izdelana, topla krila, na glavi razne tople rute, na nogah tople, doma spletene nogavice dokolenke v barvah dotične vasi, na stopalih pa opanke, so žene s severa Jugoslavije šle z golimi rokami do ramen, z na hrbtu in spredaj na vratu globoko izrezanimi tenkimi in tesnimi oblekami, ki so se gale iznad kolen, ki so bila gola, kakor tudi gole ni do stopal v čevljkah z visokimi petami.

Končno je pristopila neka mlada Makedonka k Slovenkam in Hrvatiscam ter jih oštela: "Zar ste poludile? Ali ste znorele? Na pol gole se pečete na našem solncu, do večera boste vse opečene in v mehurjih, kar Vas bo zelo bolelo, tako da ne bodete za nikamor."

"Me navadne nepismene seljanke smo pač

pametnejše od vas. Poleti nosimo ovčje kožube z dlako na ven, da nas branijo pred vročim solncem. Tudi drugače smo pokrite. Pozimi pa obrnemo kožuhe z dlako navznoter, da nas čuvajo pred mrazom. T a k o smo vedno zdrave in ob vsakem vremenu lahko delamo doma in na polju. "A ve, kakor da prodajate pečeno meso, katerega nihče pameten ne bo kupil!" A poleg tega imate še tako tesne in tenke obleke, da se vaše telo vidi kot golo. Me se sramujemo za vas, ker nas so učile matere, da morajo biti dekleta in žene oblečene, da ne govorim o moških, ki bi nas pretepli, če bi hodile kot ve. V nobenem oziru ne delate prav!"

Besede Makedonske so dobro zadele. Slovenke in Hrvatice so se z nekaterimi moškimi vrnile v Skoplje, pa so bile kljub temu še ves teden vse opečene in slabo razpoložene, ker jih je vse bolelo. Moški smo se povzpeli na vrh Vodna, kjer smo občudovali planinske crle iz velike bližine...

Mislím, da v isti meri tudi za clevelandski ženski in moški svet velja: Tudi poleti se je treba zadostno obleči in s tem preprečiti kožne opekline in še marsikaj drugega. Kopalne obleke so za kopanje, plavanje in drug vodni sport.

Pismo S "Himalaje"

Dragi p. urednik:

Naša Himalaja ni tista, ki se Indija in Kina pričkata zanjo. Je pa res velika kot gora in plavati zna, da je veselje. Ustavila se je pri Suvi na Fiji otokih. Potovanje je lepo, zanimivo in prav zabavno. Podrobneje ga ne misliva opisovati. Zato samo par vrstic, da pošljeva prvi pozdrav Avstraliji in njenim Slovincem s tega potovanja v Kanado. Kakor je potovanje prijetno, vendar pogosto misliva na sorodnike, prijatelje in znance, ki sva jih pustila za sabo. Upava, da se vsem dobro godi in se ne bomo pozabili. Midva bova vse ohranila v svojih srcih in jim ostala hvaležna. Vaše delo bova pazno zasledovala tudi iz Kanade in upava, di bo vedno kaj novega.

Poseben pozdrav in zahvalo bi rada izrazila družinama Čar in Hartman, stricu Smolkoviču in družini Kancer ter ostalim prijateljem v Adelaidi. Končno pa vsem članom in članicam SKM in bralcem lista MISLI. Bog živi vse!

Stanko in Jožica Šajnovič.

“Slovenski Dan” V Clevelandu

V nedeljo 2. avgusta so praznovali Slovenci v Clevelandu svoj poseben praznik: Slovenski dan. Podoba je, da bo to njihova vsakoletna prireditev. Imeli so bogat program, kjer je nastopala zlasti mladina iz slovenskih sobotnih šol. Dobiček dneva je namenjen v pomoč slovenski gimnaziji v Celovcu in slovenskemu semenišču v Argentini.

Pisatelj Karel Msuser je napisal za ta dan lep uvodnik v Ameriški domovini. Iz tega uvodnika naj bo tu objavljen izveček, ki naj bi bil v izpodbudo tudi nam. — Ur.

SLOVENSKI DAN JE LEPA ZAMISEL. Prireditelji so si ga zamislili tako, da bi se čisti dobiček razdelil v dva lepa namena: v korist slovenskega semenišča, ki leži na ramah škofa dr. Rožmana, in v korist slovenski mladini na Koroškem.

Kakor na videz namena nimata nobene zveze, sta močno povezana, če ju pogledamo od bližje. Slovensko semenišče v Argentini goji vesele upe za prihodnost. Tu nastaja nov krog slovenske duhovščine, pred katero bo veliko problemov, obenem pa bo to kraj, od koder bo mogoče dobiti slovenske duhovnike za kraje, ki bodo slovenskega duhovnika potrebovali. Slovenski izseljenci so raztreseni povsod in nekoč bo prišel čas, ko bodo stari duhovniki gledali za mladimi močmi, da za njimi prevzamejo delo, ki so ga oni pionirsko začeli in dolga leta vodili.

Zato pravim: namena slovenskega dneva sta povezana. S tem, da podpremo svojo kri na Ko-

roškem, se zahvaljujemo na svoj način zemlji, ki nam je dala škofa, ki ima danes na skrbi slovensko semenišče v Argentini.

Večina emigracij je jalovih, ker mislijo, da so vse zajeli z veliko žlico in da imajo veliko poslanstvo do doma in grude, pa pozabljajo, da se vsako leto čezdalje bolj odmikajo od zemlje in da je čas sam mnogo stvari že tako spremenil, da so mnoge besede, ki jih danes naše časopisje še pograva, že zdavnaj odvečne. Toda navajeni smo tako in pri marsikom je samo še to, kar ga na dom veže.

Mi časa nikoli ne bomo ujeli. Naši zamahi so prekratki in premalo preračunani. Lovimo veter in vreče po svoji krivdi.

Veliko je pa stvari, ki jih imamo pred nosom. Majhne so res, naravnost malenkostne ob velikih načrtih. Toda to je tudi edino, pri čemer bi naša emigracija lahko še veliko storila. Ko bi se bolj brigali za slovensko vzgojo mladine, ki jo imamo, ko bi se bolj brigali za potrebe naših delcev emigracije po drugih celinah, ko bi se bolj brigali za slovenski tisk in za slovenske knjige, bi opravili veliko večje delo kot z mnogimi kregi, v katerih razvijamo visoke misli, pa taisti hip pozabljamo, da je za nas starejše v bodočnosti, morda že zelo blizu, meter in pol dolga jama in nekaj ilovnate zemlje, in da bomo svoje načrte dali v roke svojim otrokom, na katere smo v čudovitem kregu pozabili. Le kaj bodo naši otroci s temi načrti, če jim nismo znali narodnega čuta pošteno vzgojiti?

POGLED NAZAJ ZA 77 LET

Pred 77 leti, to je 1.1382, so se v Sloveniji zgodile tri reči:

1. V aprilu so se vršile ljubljanske mestne volitve. Pri njih so prvič v zgodovini zmagali Slovenci v vseh treh volilnih razredih. Odstopil je nemški župan Laschan in na njegovo mesto stopil Slovenec Graselli.

2. Istotako v aprilu je dunajski minister Pražak izdal odredbo, da morajo vsa sodišča na Slovenskem sprejemati slovenske vloge in sploh za Slovence slovensko uradovati.

3. V juliju je izšla v dunajskem ministerstvu odredba, da se v gimnazijah “na Kranjskem” uvedejo slovenske paralelke. V tisku so bile slovenske učne knjige: geografija, fizika, mineralogija itd. Toda odredba ni veljala za gimnazije na Štajerskem, Koroškem, Goriškem. Ko so slovenski poslanci zahtevali enako odredbo za druge slovenske kraje, jim je Dunaj odgovoril: Saj je še za Kranjsko to samo — poskušnja... šele v teku več let je prišlo do slovenskih paralel tudi drugod. Do celotne slovenske gimnazije pa nikjer, dokler je obstajala Avstrija — razen škofovih zavodov v št. Vidu nad Ljubljano.

Ali ni kar čudno pomisliti na to, da je slovenstvo v javnem priznanju še tako mlado? Saj še niso legli v grob vsi tisti, ki so živeli v letu 1882. In vendar — kaj vse je doživelo slovenstvo od takrat do danes!

Izpod Triglava

LJUBLJANA šteje že nad 175,000 prebivalcev in naprestano raste. Naraščajo pa tudi drugi kraji po številu prebivalstva vse povsod po Sloveniji. Trbovlje so narasle na 15,000 in čez. Zanimivo je, da so Domžale prekosile Kamnik za dobrih 2,000. Domžale se postavljajo s številko 11,000, Kamnik se mora zadovoljiti z 9,000. Če le ne bodo Domžale podale roko na eni strani Ljubljani, na drugi pa Kamniku?

BARKOVLJE, GRLJAN in drugi kraji ob obali na Tržaškem so nevarna zabavišča za mladino. Ples, ples, ples! Kar na prostem. Nedeljo za nedeljo. Sredi popoldneva že začenjajo, v zgodnjih jutranjih urah šele se razidejo. Ne more biti dvoma da je tega preveč. In kar je preveč, je tudi škodljivo. Nedavno je izšla knjižica z naslovom "Ples". S prstom je pokazala na ta plesišča in svari pred nevarnostjo. Seveda je naletela na mnogo odbovanja, pa tudi na — odpor. Berejo jo pa vse vprek, ve povedati poročilo. Temu ali onemu bo le dala kako pametno misel v glavo.

DRAGICA HABERL iz Maribora je, poročajo, prva Slovenka, ki so ji domači zdravniki pod vodstvom dr. Slavka Rakovca na kirurški kliniki v Ljubljani rešili življenje s pomočjo umetnih ledvic. V njej se je bilo nabralo toliko strupov, da so njene ledvice odpovedale službo in je bila obsojena na smrt. S pomočjo umetnih ledvic je pa bila rešena v teku treh tednov in se je zdrava vrnila v Maribor. V svetovni medicinski znanosti to seveda ni nič posebno novega, za Slovenijo je pa v toliko novo, da so se zdravniki zdaj prvič lotili takega zdravljenja. Odličen uspeh prvega poskusa je seveda utrl pot nadaljnjemu takemu zdravljenju.

IVAN KOCUVAN, bivši asistent ljubljanske univerze, je želel iti na študijsko prakso v inozemstvo. Obrnil se je pismeno na znanega profesorja v Angliji s prošnjo, naj mu preskrbi štipendijo. Neprevidno je dodal, da jugoslovanske štipendije dobe samo komunistični dijaki. Angleški profesor je — kdove zakaj — prošnjo poslal jugoslovanskim oblastem. Kocuvan je takoj izgubil službo in nobena univerza v Jugoslaviji mu ni več odprta. Tudi sicer Jugoslavija zmerom bolj omejuje dovoljenja dijakom za študiranje v inozemstvu. Človek se v svobodni tujini le prehitro "naleze" kaj takega, kar komunistom ni všeč...

SLOVENSKE MANJŠINE v Italiji in na Korškem so ljudem v domovini kljub domačim skrbem še jako pri srcu in to celo komunistom nižje vrste. Komunistično vodstvo na vrhu ni moglo preslišati godrnjanja, češ da se ne zgane za pravice zamejskih Slovencev. Končno sta spregovorila Miha Marinko, ki je povedal nekaj o Slovencih v Italiji, in Rankovič, ki so ga poslali iz Belgrada, da spregovori v Ljubljani o koroških Slovencih. Toda oba sta poslušalce razočarala. Marinko je skoraj naravnost povedal, da mu ne gre za narodnost rojakov v Italiji, le to naj jim Italija pusti, da smejo postati — ali ostati, če so že — komunisti. Tudi Rankovič je v glavnem rohnel zoper Avstrijo, češ da v njej dobivajo potuho bivši nacisti, domači in priseljeni iz Jugoslavije, za pravice koroških Slovencev posebej ni zastavil posebno močne besede.

IZVRŠEVANJE VERSKIH OBREDOV, samo na to delovanje se je hvalevredno omejila slovenska katoliška duhovščina, ji je dal javno priznanje Miha Marinko. Pametna politika komunistov do Cerkve je torej — po Marinkovo — rodila izredno pozitivne rezultate. Ni pa povedal, da se duhovniki niso umaknili s svojim delovanjem med štiri cerkvene stene po svojem lastnem spoznanju, ampak prisiljeni pod pritiskom komunistov. Čudna "verska svoboda" to, da sme duhovnik samo v cerkvi kaj reči o Begu in veri, komunisti pa smejo brezverstvo širiti v šolah, v tisku, v organizacijah, v vsem dnevnem življenju. Še v cerkvi duhovnik ne sme povedati, da je na primer zgolj civilni zakon neveljaven za katoličana, da je praznovanje cerkvenih praznikov obvezno, da morajo starši skrbeti za versko odgojo otrok in tako dalje. Komunisti pošiljajo v cerkve svoje špijone, "prehudo vestne" duhovnike pa pred sodišče.

TABORNIKE IMAJO zdaj v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji namesto nekdanjih skavtov. Te so takoj po prevzemu oblasti komunisti razpustili, na njih mesto sprva niso postavili ničesar. Pozneje so vendar uvideli vrednost take organizacije za mladino, ustanovili so "tabornike". Na zunaj so posneli zamisel skavtov skoraj do pičice, na znotraj so seveda izključili vsako besedo o Bogu, nepolitičnosti organizacije in še kaj takega. Taborniki morajo služiti samo režimu in partiji. Vendar je taborniško vodstvo skušalo včlaniti svojo organizacijo v svetovno skavtsko zvezo. Toda zavoljo kričevih notranjih razlik med taborniki in skavti jih je zveza odklonila. Doma so taborniki precej močni, med zamejske Slovence pa tudi silijo s pretevo, da so isto kot skavti. Tako imajo Slovenci na Goriškem in Tržaškem oboje — skavte in tabornike.

DR. STANKO KOCIPER: MERTIK

KOCIPROVA KNJIGA "MERTIK" je izšla v založbi Slovenske Kulturne Akcije že pred leti. Je tudi že vsa razprodana, nekje pa je obležalo pol tucata izvodov in te imajo zdaj v razprodaji naše MISLI. Vesela sem, da je do tega prišlo, zakaj tako sem zdaj tudi jaz dobila knjigo v roke in jo prebrala. Kaj naj rečem? Najprej to: škoda, da knjige ni več na trgu!

Kocipra seveda poznamo tudi po drugih literarnih delih. Naj opozorim spet samo na njegov roman NA BOŽJI DLANI, ki sem pisala o njem v letošnji marčni številki MISLI. Kocipru hvaležen bralec ne more kaj drugega kot "peti slavo", kakor so vsa njegova dela en sam slavospev — Perlekiji. MERTIK me je popolnoma prevzel. Kot da je v Kocipru posebljena vsa ljubezen njegovih izmučenih ljudi do revne, toda prelepe Prlekije, tako visoka je njegova pesem rodni grudi.

Svojega MERTIKA je napisal Kociper v padovskem taborišču. Ni pa vsa knjiga ena sama povest, kar sedem jih je. Knjiga je dobila naslov

po najdaljši in najmočnejši med njimi. Vendar: so tudi vse druge resnično lepe in pravi biseri Kociprovega peresa. Ni čudno, da je ta knjiga že davno pošla, kot sem zdaj zvedela.

Sezite po teh izvodih, ki jih je dobiti pri MISLIH, prepričali se boste, da ne pretiravam. V MERTIKU so zbrane povesti iz dobe med obema vojnama. Nikjer v tej knjigi ne naletiš na sovraštvo in želje po maščevanju. Borba malega človeka za pošteno in trdo zaluzen kruh, plačan z "mertikom" (v zrnju plačana mezda), mora seči v dušo tudi najbolj zakrknjenemu sebičnežu. Bogastvo Kociprovega jezika je neprecenljivo. Besede postavlja tako spretno, da ti iz vsake dina vonj Slovenskih Goric. Blagor človeku, ki more in zna tako zvesto ljubiti svoj kraj in svoje ljudi kot Kociper!

MERTIKA lahko naročite pri MISLIH za EN FUNT in dva šilinga za poštnino, tako sem zvedela. Ampak — samo 6 jih je, hitite!

Pavla Miladinovič

Kaj pravite

Na zgodnici v sept. št. pod tem zaglavjem ni bilo nič odziva. Primerilo se pa je, da smo brali nekaj, kar zadeva prvo zgodnico, v Amerikanskem Slovencu prav te dni. Tako-le:

PO NAUKU CERKVE JE TREBA DELAVCEM odmerjati plače po treh vidikih: 1. Vzdrževanje delavca in njegove družine 2. Razmere podjetja; 3. Zahteve obče blaginje.

1. Najprej je delavcu treba dajati plačo, ki je zadostna za vzdrževanje njega samega in družine. (Torej ona inženirka ni imela prav, ko se je tako zaničljivo izrazila o inženirju s petimi otroki...)

2. Ko se določa višina plače, je treba gledati tudi na položaj podjetja in podjetnika. Nepravilno bi se namreč zahtevale take čezmerne plače, ki jih podjetje ne more dajati, ne da bi propadlo in potegnilo v nesrečo tudi delavstvo.

3. Višina plače se mora ravnati tudi po zahtevah obče blaginje. Količeka pomena je za občo

blaginjo, če morejo delavci in uradniki del plače, ki po nujnih stroških preostaja, shraniti in tako počasi priti zmernega imetja.

Zlo je, če plače na eno ali drugo stran presega prave meje.

Previsoke plače utegnejo postati vzrok za brezposelnost. Zaradi visokih plač bi se mogli izdelki tako podražiti, da bi ne vzdržali konkurence z izdelki drugih podjetij — obrat bi se moral ustaviti.

Pre nizke plače prav tako lahko povzročijo brezposelnost. Delavci zaradi nizkih plač bedno živijo in ne morejo kupovati industrijskih izdelkov. Izdelki ne gredo v denar, obrati se morajo ustaviti, delavci izgube zaposlitev.

Zato je zahteva **socialne pravičnosti**, da se plače sporazumno in z dobro voljo prav uredijo. Papeži v svojih "socialnih okrožnicah" veliko o teh zadevah razpravljajo. Na primer Pij XII. v okrožnici: "O obnovi družabnega reda." (Quadragesimo Anno)

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi p. urednik: —

Tokrat bom napisala par veselih zgodbic iz našega domačega življenja.

Naša mala Avica je praznovala v soboto 15. avgusta na praznik Vnebovzvetja svoj rojstni dan. Šla je v šesto leto. Pred par dnevi poprej smo se ravno o tem razgovarjali in jaz sem vprašala Avico, če zna, koliko let ima. Razgovor je bil sledeči:

Slavica: "Avica, ali veš, koliko let imaš?"

Avica: "Da, vem".

Slavko: "Koliko?"

Avica: "Štili."

Slavica: "Ne, imaš jih več. Od štirih let se ne hodi v šolo, ti pa že hodiš eno leto".

Avica: "Štilideset".

Slavko: "Ne, potem bi imela več let kakor ata."

Avica: "Ata, koliko let pa imam?"

Ata: "V soboto boš šla v šesto."

Slavko: "Avica, ali zdaj znaš, koliko let imaš?"

Avica: "Da. Šesto let."

Slavko: "Kaj? Šeststo let?"

In smeja ni bilo ne konca ne kraja, vse na račun naše drage Avice.

Naj povem še tole:

V nedeljo smo šli k maši in med potjo nam je ata govoril, kako je treba ljudi pozdraviti in reči "dobro jutro". Prav ta moment skoči petelin na plot pri neki hiši in zapoje: Kukuruku! Avica takoj razume petelina in pravi:

"Vidiš, Slavko, kako je tisti petelinček priden. Tudi on zna lepo pozdraviti in nam je zakričal: D — o — b — l — o — j — u — u — t — l — o — o — o..."

Spet je bilo smeja dovolj.

Pri cerkvi imamo navado kupiti časopis "Catholic Weekly". Na to Avica nikoli ne pozabi in vsaki krat vpraša:

"Ata, dajte denal za kvakli kvikli."

Pa bi imela še sto takih Vam napisati. Kot vidite, pri nas nikoli ne manjka smeja.

Lepe pozdrave Vam in vsem prijateljem Kotička, Vaša

Slavica Filipič

Draga Slavica:

Tako prijazne reči si napisala, da mi je prav žal, da je prišlo pisemce prepozno za septembersko številko. Prevzvišeni v Ameriki se bodo gotovo zelo smejali, ko bodo brali o "kvakli kvikli". Smeje je zelo dober za zdravje, pa bi bili morebiti zdaj že zdravi, če bi brali to v septembski številki. No, jim bom pa oktobersko poslal nalašč zato po zraku, da jim bo Avičino zdravilo hitreje prišlo pred oči. Bog živi oba: Prevzvišenega in Avico, pa še Tebe po vrhu! — Urednik.

LEV IN SLON

MOGOČNI LEV SE JE PO DOBROM OBE-
DU krepko naspal in odšel razigrane volje na sprehod po džungli. Zahotelo se mu je, da bi se pokratkočasil. Sreča tigra, se mu postavi na pot in ga vpraša:

"Kdo je kralj džungle? Hitro povej!"

"Tvoje veličanstvo, mogočni lev!"

Lev je zadovoljno pokimal in šel dalje. Če bi bil lačen, bi tigru kaj drugega pokazal.

Zalotil je medveda, ga ujel med šape in vprašal:

"Kdo je kralj džungle? Hitro povej!"

"Tvoje kraljevo veličanstvo, mogočni lev!"

Spet je bil zadovoljen, pustil medveda in šel dalje. Še vedno ni bil lačen.

Zagledal je zebro in se pošalil tudi z njo.

"Kdo je kralj džungle? Hitro, hitro povej!"

"Kdo naj bo, če ne tvoje levje veličanstvo."

Še enkrat je zadovoljno pokimal in pustil zebro pri miru. V želodecu mu ni še nič krulilo.

Nenadoma sreča slona. Široko razkoračen se postavi predenj in vpraša:

"Kdo je kralj džungle? Glej, da po pravici poveš!"

Slon je debelo pogledal. Namesto odgovora je stegnil šilasti rilec in z njim leva ovil. Zasukal ga je dvakrat v zraku nad svojo glavo in ga tresčil ob deblo stoletnega hrasta.

Lev se je le s težavo pobral, uredil svoje kosti in globoko užaljen poočital slonu:

"Divjak! Če nisi vedel odgovora, zato še ni bilo treba izgubiti živcev. Malo bi bil počakal, pa bi ti jaz pomagal, da bi mi dal pravi odgovor. Na svoje živce pa zanaprej bolje pazi!"

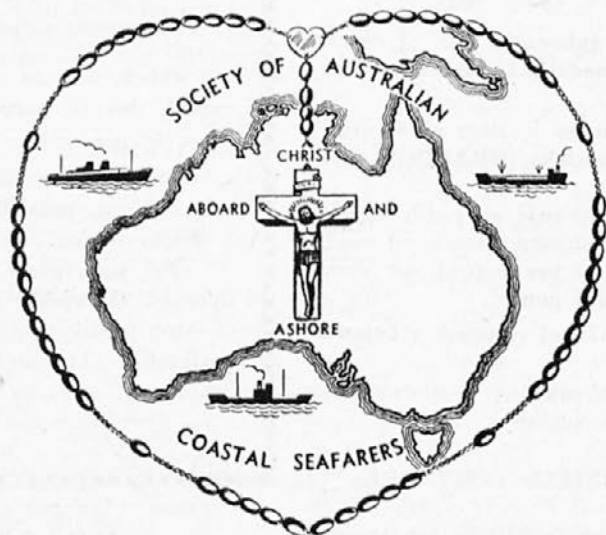
Dragi p. urednik: —

Ne morete si misliti, kako sem bil vesel in tudi iznemen, ko sem prečital KOTIČEK v zadnjih MISLIH in videl, da naš dragi g. škof Rožman nam pišejo pismo in omenjajo moje in Slavkino ime, čeprav se nismo še nikoli videli. Oprostite, p. urednik, če sem preveč ponosen na to, in tudi Slavka. Ampak ne morem pomagati. Ata nama pravi, da je to velika čast, ker so g. škof najvišja osebnost slovenskega naroda. Res, to nama daje veliko veselja in ponosa, čeprav sva malo poparjena, ker nas ne morejo priti obiskati.

Prav lepa jim hvala za pismo in Bog jim daj dobrega zdravlja, da bi še mnogo let ostali med nami. Slavka pravi, da se imamo za pismo Prezvizišenega zahvaliti samo našemu KOTIČKU, katerega g. škof tako radi čitajo.

P.S. Naš dragi stari očka je umrl, je bil očka od našega ata. Je bil star 80 let. Nas je vedno zelo rad imel, posebno mene. V vsakem pismu nas je lepo učil in nikoli pozabil vsakega od nas omeniti. Naj počiva v miru, jaz bom močil znaj.

Vaš Slavko Filipič

Zalostno vest sporočamo prijateljem in znancem,

da je v domovini preminul v Gospodu naš dobri in ljubi oče

JOSIP FILIPČIČ

dne 24. avgusta 1959

Rojen je bil v Tatrah pri Trstu 25.7.1879

Naj počiva v božjem miru v zemlji domači.

Sv. maša bo zanj v Blacktownu v nedeljo

4. oktobra in več neoznanjenih posebej.

Žena Terezija, hčere Marija, Avgusta, Ivanko z družinami, sin Stanko z družino.

Z BOGOM, LJUBLJENI OČKA!

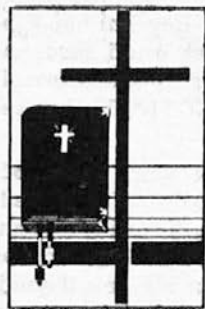
Zaspal si mirno v Bogu, dragi oče!
Kot živel si, tako si nam umrl.
Srce veselo, vedno upajoče —
življenja boj nikdar ga ni potrl.

Trpel si mnogo, ljubil, molil zvesto,
začenjal s križem vsako svoje delo.
Življenja pelin si okušal često,
dvanajst otrok Te ljubo je objelo.

Boga in Dom si vedno srčno ljubil,
za narod se boril, iskal pravice,
svobode upa nikdar nisi zgubil.

Le sladko spi, moj očka, do budnice,
ko božji glas Te slednjič bo prebudil:
On — vir miru, življenja in resnice.

Stanko Filipič

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne

CANBERRA Z OKOLICO!

Obisk slovenskega duhovnika in slovenska služba božja pri vas bo v nedeljo 11. oktobra. (Dru-ga v mesecu.)

Imeli bomo večerno mašo in sicer ob 6. uri.

Kje? V cerkvi sv. Patricka, BRADDON (Ipi-ma St.)

Pred sv. mašo spovedovanje od petih naprej.

Za sv. obhajilo je predpisan zdržek od vsake jedi in alkoholne pijače tri ure poprej, od vsake pijače (razen vode) eno uro poprej.

Po sveti maši bo družabni sestanek s čajanko v šoli poleg cerkve.

Povejte tudi takim, ki sami teh vrstic ne bodo brali, in jih povabite. Na svidenje!

WOLLONGONG — FAIRFIELD — MT. DRUITT!

Iz teh krajev, oziroma in bližine teh krajev, pride včasih vprašanje: **Kako naj pridem do spo-vedi**, če mi ni mogoča udeležba pri slovenski služ-bi božji?

Wollongong in okolica: Vsako drugo nedeljo v mesecu je služba božja za HRVATE v Warra-wongu ob 6. zvečer. Cerkev sv. Frančiška. Bruce Road. Pred mašo lahko opravite sv. spoved.

Fairfield in okolica: Vsako prvo nedeljo v me-secu je služba božja za HRVATE v Fairfieldu ob 11. dopoldne, pred mašo spovedovanje. Cerkev je prav blizu postaje.

Mt. Druitt in okolica: Vsako drugo nedeljo v mesecu je služba božja za HRVATE ob 9. dopol-dne. Istotako pred mašo spovedovanje.

Seveda se v vseh teh krajih lahko spoveduje-te v svojem jeziku, p. Rok razume slovensko.

Slovenske službe božje pa seveda ostanejo ka-kor doslej in ni treba ponavljati na tem mestu. Hrvatske smo navedli le za primer, da je kdo za-držan od slovenskih, pa bi vendar rad "opravil" po svoje.

ROMANJE V OKTOBRU

k rožniviški Materi božji

V FAIRFIELD

V nedeljo 18. oktobra (tretja v mesecu) ob 3. pop.

Vlaki se ustavljajo na postaji Fairfield vsake pol ure od liverpoolske in granvillske strani.

Od postaje do cerkve je 2 minuti pešhoje.

S P O R E D

Od 3 — 3:30 zbiranje za procesijo ob cerkvi, deklice bodo prodajale rožne vence; 3:30 procesija z molitvijo rožnega venca; 4:00 pridiga v cerkvi, blagoslavljanje rož-nih vencev, pete litanije MB, blagoslov z Najsvetejšim.

Po pobožnosti prijateljski sestanek v dvorani. Okrepčila lahko prinesete s seboj.

Vsi iskreno vabljeni. Povabite znance in prijatelje, ki morda tega vabila ne bodo brali.

Slovenska Karitas

M O L I T V E N I K I

Pri MISLIH lako naročite sledeče molitvenike: V BOŽJI HRAM, preprosto vezano, 10 šil.

DOBRI PASTIR, zlata obreza, velike črke, £ 1-0-0.

VEČNO ŽIVLJENJE, preprosta vezava 1-0-0, boljša vezava 1-6-0.

MALI MISAL, nedeljske maše z evangeliji itd. £ 2-0-0.

S V E T O P I S M O

- I. EVANGELIJI IN DELA APOSTOLOV 10 šil.
- II. LISTI IN SKRIVNO RAZODETJE 10 šil

PRIDITE, MOLIMO!

Razen tretje nedelje v oktobru, ko bo ro-manje v FAIRFIELD, bomo vsako nedeljo molili rožni venec in litanije v kapelici cerkve sv. Frančiška v Paddingtonu ob 4. pop. Iskre-no vabljeni.

OB TIHII VEČERII SEM HODIL PO VASI...

ZNAMENIT DUNAJSKI PROFESOR JE PRED vojno obiskal lepo Slovenijo. Ko se je vrnil domov, je opisal vtise in spomine iz naše domovine. Kar nimogel prehvaliti lepote naših krajev, belih cerkvic po hribih, ki se kakor božje golobice bleščijo v soncu, pa ljubkosti in prijaznosti naših domov. Hvalil je tudi preprostost in vljudnost slovenskih ljudi. Kar se mu je pa najbolj vtisnilo v srce, je bila lepa navada molitve rožnega venca.

"Ob tihii večerih sem hodil po vasi", tako piše, "in iz vseh hiš sem slišal molitev rožnega venca. To je moj najlepši spomin iz lepe slovenske dežele..."

Našel se bo kdo med bralci in bralkami teh vrstic, tu pa tam kdo, pravim — bojim se, da jih ne bo prav veliko — ki je tiste čase sam doživljal "v tihii večerih na vasi." Še nosi s seboj te spomine. Če so tudi njemu "najlepši", je morda zdaj že tvegano vprašanje.

Saj berem celó v nekem verskem listu, ki izhaja v Sloveniji sedaj po vojni, naslednje besede:

"Kaj praviš, prijatelj, če bi se spet vrnil ta tujec v naše vasi, ali bi pod oknom tvoje družine slišal molitev rožnega venca, ali pa bi zaman prisluškoval? Kaj je s tvojo hišo, prijatelj? Ali je ob večerih nema kakor grob, mrtva kakor brezmesecna noč?"

Celó doma, torej, v sami Sloveniji, naj bi danes ne bilo več tako kot pred vojno... Kako si upamo kaj takega pričakovati od slovenskih katoliških hiš v tujini? Saj so mnogi prišli čez morje brez rožnega venca v žepu, brez spomina v glavi, kako se sploh rožni venec moli.

In vendar! Zakaj naj bi domovina in tujina tekmovali med seboj, katera bo hitreje opustila nekdanje lepe navade?

Ni še prav veliko takih ne tam ne tu, ki bi na to vprašanje zaničljivo zamahnili z roko, češ: Pamet nas je srečala, zato...

O, tudi taki so, vemo. Toda taki teh vrstic niti pred oči ne bodo dobili. Njim niti namenjene niso.

Tistim, ki boste brali, bodo vstajale takele misli: Ko je pa toliko opravkov, toliko trdega dela pozno v noč! Truden in zaspan komaj križ naredim, pa še za tisto se ne morem prav zbrati. Kako naj si vzamem čas in se zberem za rožni venec!

Pa bi vendar morda le malo postal ob teh vrsticah in ob mesecu rožnega venca. Ali naj res bo vse tvoje življenje do Boga v tem, da zvečer malo pomigaš z roko, kar naj bi pomenilo znamenje križa?

Ves dan, vse življenje skrb za telo, dve sekundi za "križ", ko se v posteljo vležeš — ali ne bi vendar pomislil, kako čudno je tako katolištvo?

IZ ROŽ ČUDOVITIH

Ko sonce pomladno oživlja,
toploto razgrinja in svit,
Tvoj venec, prečista Devica,
iz belih je šmarnic povit.

Visoko že spenja se sonce
in vroč mu poletni je žar:
zdaj s cvetjem odete gredice
poklonijo lilij Ti v dar.

V jeseni najlepši Ti venec
oktoberski dnevi pletó:
iz rož čudovitih nabran je,
ki leto in dan Ti cveto.

Ta venec oznanja Ti radost
in Tvojega Sina mladost,
pa strašno njegovo trpljenje
in Tvojo najglobljo bridkost.

Obenem te rože skrivnostne
že Jezusu krono krase,
v nebesih ob Tvojem prestolu
pa trajno prijetno dehte.

"Družina"

IZ LOVČEVIH ZAPISKOV

Ivan Rudolf

Kuna prebrisanka

V KAVČIČEVEM VINSČU NAD OREHOVI-
CO pri vipavskem šentvidu je ležalo groblje ka-
menja, ki so ga bili pri kopanju obsežnega vino-
grada izvlekli iz trdih laporjevih tal. To groblje
si je kuna belica izvolila za svoj dom. Boljšega
bi ne bila mogla najti. Ribide, črnega trnja, aka-
cije, kopriv in šipka — vsega je bilo v izobilju.
Do Orehovce je en sam skok in skozi vas teče po-
tok Pasji rep. V goščavo na Keclju tudi ni daleč.

Vse leto je bila kuna s hrano dobro preskrb-
ljena. Spomladi in poleti so bila ptičja gnezda pol-
na mladičev. Hroščev in kuščaric nikoli ni man-
jkalo. Dobre so bile tudi poljske miši, krtice in
črnicice. Do živega ni mogel kuni ne pes ne kragulj.
Trnje, robida, akacija — vse jo je varovalo, grobl-
je ji je pa nudilo številne dohode in izhode.

Od časa do časa jo je zavohalo kakšno kmeč-
ko ščene. Pribevsvalo je po sledi vonja prav do
groblja. Tam je pa lahko po mili volji cvililo in
bevska, lajalo, praskalo in cepetalo. Kmalu se je
moralo naveličati in oditi. Kuna se je spet pri-
kazala na varnem pod trnjem in se s svojimi čr-
nimi kukali posmehovala osramočenemu psetu. Pa
je spet izginila, se prikazala na drugem koncu
groblja, spet izginila kot kafra in se pojavila pri-
drugem izhodu. Končno je s črnim smrčkom po-
vohala po zraku in se odpravila na lov.

"Ič!" je zapiskala. Obstala je na zverženem
vrhu breskve in celo uro prežala na miško. V tre-
buhu ji je pošteno krulilo. Minili so časi, ko je
mrgolelo miši in mladega ptičjega rodu. Nanos
je bil vse do vznožja pobeljen. V Vinšč je burja
nanosila kupe in kupe belega blagoslova. Vrabei
so bili previdni, sinice in palčki niso zaupali beli
odeji.

Končno se je le pojavila drobna miška. Vese-
lo je skakljala po snegu in radovedno iskala, ali
se ni sprožilo na tla kako seme ali plod. Z enim
samim skokom jo je imela kuna v zobeh. Z njo

v gobčku je nekajkrat poskočila po svežem snegu,
se spustila pod borovec in sedla. Pokimala je z
glavico, stresla z repkom in poskočila za dve last-
ni dolžimi prav tja, kjer je bil sneg čisto gladek.
Izpustila je miško. Komaj je siročica napravila tri
skoke, je bila že spet v kuninih zobeh. Šestkrat
je kuna ponovila to igro, nakar je miško do smrti
ugriznila. Odnese jo je v brlog in odšla zopet na
lov.

V dolgih skokih — vsak hip je postavila mo-
žielja — se je bližala poljski poti. Postavila se je
za košat klenov grm.

"Tiri — tirilili", je zaslišala pod seboj. Nek-
je je sedel čopast škrjanček in pel slavo toplemu
soncu. Kuni so se zasvetile črne oči, smrček je
pohlepno vohal, repk nestrpno utripal. Svignila
je čez pot v velikem ovinku, se potuhnila v brazdo
in prav v trenutku, ko je škrjanček spet odprl
kljun za novo pesnitev, je planila. S prestrašenim
piskom je pevček sklenil življenje. Nerahlo je za-
frfotal, sunkovito udaril s perotni in — ni ga bi-
lo več.

"Hop hop" je kuno odneslo nazaj v brazdo.
Vsako kritje je bilo dobro, nevarne so goličave.
Kragulj tako rad kroži nad Kecljem. Previdno se
spet splazi ven, se ozira na vse strani, potem
zdrvi spet naprej. Po pašnjih navzdol, tja čez Sin-
je brdo se je prikradla prav do orehovskega po-
toka. Tam je varna, kajti ne manjka jelševja,
vrhja, hrastja in robidovja. Tu je že večkrat ujela
kako perjad ali vsaj debejo sivo podgano, ki se
je trdovratno branila, pa ni nič pomagalo.

Semkaj so se prihajale past tudi orehovske ra-
ve. Kuna je pomislila, kako je bilo tu pred dnevi.
Zalezovala je perjad, pa se zadeva ni dobro kon-
čala. Racman je brezskrbno otepal sneg in stikal
za glistami. Kuna se mu je prihuljeno bližala in
naskočila. Sledilo je divje frfotanje, pa kuna je
kmalu ležala napol omotična in s pretresenimi re-
bri na snegu. Le z veliko težavo se je splazila do
svojega gradu v Vinšču.

Zatopljena v te spomine si krmežljivo ogledu-
je trojico domačih rac na nasprotnem bregu po-
toka. Ne upa si blizu, boji se račjega kluna.
Obrne se proti Sinjemu brdu, postavi nekaj mož-
cljev, voha na levo in desno, da bi iztaknila kosa
ali srakoperja. Pod košato češnje zasliši vrabčji
prepír. To bi bilo vsaj nekaj! V trenutku, ko se
je pripravljala na plezanje čez češnje, se pripelje
skobec in zgrabi enega vrabcev, drugi so z glas-
nimi protesti odfrčali.

PISMO ČEBULČKU

Moj mili Čebulček!

Ko sem prebral Tvoje pismo, mi je skakalo srce, kot je moralo vsakemu, ki je bral. Moja prva misel je bila: Oh, zakaj se nisem podpisal — Krompirček! Oh, to bi bila romantika, kot je svet še ni doživel: Krompirček in Čebulček! Pa zdaj je prepozno in moram ostati Krompirjevec.

No, da Ti povem: Jako sem bil vesel, da Ti je bil moj dopis tako všeč. Resnično, do pičice prav sem se opisal. Lušten in fleten, da mi ga ni para. Joj, kako žal mi je, da me urednik še nič ne pozna. Gotovo bi on še kaj dodal, ker sem prepohleven, da bi sam vse do konca o sebi povedal.

Ker sem pa tudi brihten, imam zdaj velik problem, kako narediti naročeno sliko. Pot k fotografu odlašam od sobote do sobote, ker si v mislih še nisem uredil načrta, kakšna bo moja "poza". Večinoma se brihtni ljudje dajo slikati takole: Z desno roko si podpirajo brado, z levo pa drže za verižico žepne ure, da bi jim kdo medtem ne ukradel ure (če nimajo morda samo verižico.) Moja poza bo pa sledeča: Komolec bom naslonil na mizo, z dlanmi si bom zatisnil ušesa, z očmi bom pa mižal. Tako brihtne slike svet še ni videl. Tebi je ne bom poslal, saj se bo takoj razširila po vsem svetu in ni zlomek, da ne bi tudi Tebi prišla pred oči.

Kar se tiče kvartanja — pomiri se, dušica zlata! Najprej smo igrali za fižole. Dobro je šlo in ker sem jaz zmeraj dobival, sem imel kmalu cele žaklje fižola. Prodati ga nisem hotel, ker ga hranim za najino svatovščino, da se bomo lepo gostili. Drugod pa ni bilo več dobiti fižola, toliko smo ga zaigrali. Poskusili smo z gumbi, pa jih je vsak komaj toliko imel, da ni ves gvant zdrsnil z naših kosti in reber. Poječe smo poskusili s peniji, pa ker ti ne rastejo na fižolovih prekljah, smo poslali do nadaljnjega kvarte v penzijo.

Odkar več ne kvartamo, hodimo ob sobotah na zabave v Adelaido in Melbourne. Jemo kranjske klobase in pijemo vodo, čeprav nismo vsi Mlakarji. Upam, da boš dala objaviti v MISLI, kdaj bo zabava v Geelongu — oh, lahko si misliš, da bom s prvim sputnikom doli! Takrat ne bom pil vode, saj boš imela 'kap-a-ti' zame?

Da se vrnem k sliki! Tudi uredniku je ne bom poslal, predrag je ta vrabec! Res se hvališ, da imaš denar in boš vse pošteno plačala, ampak nekaj drugega Ti na srce polagam. Hrani denar za najin hanimun, hočem reči, na hanimun ne bom mogel s Teboj, če mi ne daš poprej nabiti nove podplate, so tako preluknjani, da sem že dvakrat izgubil nogavice. Zdaj pa najlepši pozdrav, žabica moja!

Tvoj Krompirjevec

Otožno je kuna zmajala z glavo in se potegnila po bregu navzdol. Spet jo je zaneslo k potoku. Prav tja, kjer Pasji rep napravlja globok tolmun. Nekaj časa je oprezala za gostim jelševin grmom. V potoku je nekaj zašumelo in pljusknilo. Z glavo naprej se je kuna pognala v tolmun in se vrnila na površje z debelo mrešo. Riba se je krčevito branila, vendar brez uspeha. Doživela je, kar sta doživela miška in čopasti škrjanček. Toda kuna je pri jedi izbirična. Použila je samo ribja jetra, ostalo pustila drugim mesojedim živalim. Zdaj pa — tam proti Kopatinovemu bregu se ra-de držijo jerebice. Morda bo tam kaj boljšega za pod zob...

Na pol predrzno, na pol sramežljivo se je splazila med orehovške njive. Tod se klatijo tudi cerkveni golobi. Stisnila se je v globoko brazdo. Nenadoma je zabrnelo in zaropotalo kakor na veliki petek v šentviškem stolpu. Jata jerebic se je dvignila in jo potegnila naravnost v Mozerjev nograd na Sinjem brdu. Razočarana se je kuna ozirala za njimi in skoraj pozabila na previdnost. Napravila je nekaj potegljajev po snegu in se spet stisnila v brazdo. Opazila je nekaj nevarnega. Ali je drevo ali človek? Bojevala se je z radovednostjo in strahom. Zmagala je radovednost. Dvignila se je, sedla in sklenila sprednji tački na prsih. Poželjivo je vohala.

Drevo se je premaknilo, kuna je izginila. Toda saj je morda prevara? Spet se je postavila pokonci. Od drevesa je prihajal tenak mišji glasek. Ob takem glasku kuna ne vzdrži na mestu. Premaknila se je za tri skoke bliže mestu, odkoder je prihajal mišji glasek. Tedaj jo je obšel smrtni strah. Tisto "drevo" se je res gibalo... Pognala se je čez razor, a tedaj je blisknilo in zagrmelo. Kuna je začutila strašno bolečino. Omahovala je dokler je ni zgrabila Učenicova Kleva, bela ister-ska psica. Kleva je bila last tedanjega šentvid-ksga nadučitelja, ki je požrešno kuno preslepil s piščalko, posnemajočo mišje cviljenje...

Kolesarjeva Snubitev

(Kdor spozna pisatelja, naj sporoči)

HUMORESKA

Kaj vse se pripeti uredniški pari! Na primer: Prišlo je pismo, ki se takole bere:

"Dragi p. urednik: — Nič ne bom zavaljal na Vas in list, ki ga urejate, samo to bom zapisal: Objavite kakšno humoresko, da se bomo bralci nasmejali. Treba nam je medicine za naše kisle in sitne obraze. In je ni boljše medicine kot smeh. Saj je vse O.K., kar se bere v IMSLIH, tudi za smeh je kaj, pa jaz bi rad več takega. Če boste ustregli in objavili pošteno smešno storijo, in če bo dosti dolga, pošljem ob koncu za tiskovni sklad DESETAK in to v funtih. Kličem Vas na korajžo! Vdani VAMPEC."

Tu ga imate! Ime si je vzel tako, da mu skoraj — verjamem, da bo držal besedo. Če bom le jaz mogel ustreči. Takoj sem začel brskati po bukvah, kje bi se dobila primerna humoreska. Našel sem, kar sem našel. Poskusimo — za DESETAK se res izplača poskusiti, magari v potu svojega obraza. — Ur.

I.

V MAJHNEM TRGU JE IMEL TRGOVEC ROK Kobal v eno nadstropje zidano hišo. V pritličju je bila prodajalnica — vse od žeblja do žefrana — v prvem nadstropju pa je bival Rok ali Rokec sam s svojo kuharico, deklo in prodajalko Uršo, ki je bila prava desna roka gospodarju.

Rokec je bil okoli 50 let star, majhen, precej rejen, toda gibčen in mladosten. V trgu ga je imelo vobče vse rado, akotudi so se včasih nekoliko pošalil z njim. Kuharico Uršo je bil prevzel še po svojih roditeljih s trgovino in hišo vred. Ves trg je vedel, da je skrbela Urša že od nekdaj za svojega gospoda kot za rodnega sina. Imela je od sile tehtno besedo v Rokčevi hiši. Bila je star posel in tak ima svoje posebne, ne ravno prijetne strani in lastnosti.

Bližnjih sorodnikov Rokec ni imel. Pač je bila še tretja oseba pri hiši, hlapec Nejče, delavec za vse, česar nista mogla gospodar in Urša. Njega stanovanje je bilo v hlevu za hišo, kjer je oskrboval čilega konjiča in dve kravi. Nejčetu Rok včasih ni bil posebno prijazen, toda bil je sorodnik Uršin in s tega stališča je imel nekoliko pravic v Rokčevi hiši. Bil je skoro v Rokčevih letih in slovel za velikega navihanca, dasi mu nihče ni očital nepoštenosti.

Dejali smo, da je bil Rokec zelo mladosten.

Zato je rad hodil na lov. Sicer ni nič ustrelil, pač pa so pravili, da je s kopitom puške pobil zajca, ki je predenj počenil, obenem pa kopito strl. Pozimi se je drsal na bližnjem ribniku kot 15leten deček in padal na led. Ko so v trgu ustanovili gasilno društvo, bi bil Rokec rad za načelnika, ali ni imel pojma o vojaški komandi. Ni vedel, kaj se pravi "na desno kreni", "na levo glej," "stopaj," "pozor" in kolikor je še teh skrivnosti. Vežbal se je sicer dolgo in pod vodstvom svojega hlapca Nejčeta, ki je nekdaj služil za vojaka. Sosedje so pravili, da sta v tistem času v mesečnih nočeh stala Rokec in Nejče na zaprtem dvorišču med hišo in hlevom in da je Nejče prav korporalsko ravnal s svojim gospodarjem.

"Pozor! — Korak! — Stopaj!" — je veleval Nejče.

Rokec je metal noge predse, život pa držal trd kot drenov klin. Tako je stopical proti hlevnim vratom. Ko ni mogel skoznje, ker so bila zaprta, se je obrnil in hotel zopet nazaj.

"Glej ga no!" je zaklical Nejče. "Ali sem velel: Obrni se? Še enkrat: Herstellt!"

Rokec je že toliko vedel, da mora zopet nazaj na prvo mesto, in se je postavil tam kakor rekrut pred vojašnico. "Korak! — Stopaj!" zakriči strogi poveljnik in Rokec spet butne v hlevna vrata. Sedaj si ne upa obrniti se in cepeta na pragu, z nosom pa rije v duri. Hudobni Nejče si tišči trebuh od smeha in noče veleti: "Stoj!"

Tako se je vežbal Rokec, toda vse mu ni nič pomagalo, da bi ga izvolili za načelnika. Prekosil ga je trgovski tekmeč, ki je bil svoj čas vojak. V zadnjem času ga je prevzelo nekaj drugega, čisto novega.

V trg so prihiteli kolesarji. Ustavili so se pred krčmo in naslonili svoje vozove ob steno, vsak je izpil kozarec piva, potem pa hajdi zopet na kolo. "Cink, cink, cink" je reklo in so izginili po prašni cesti.

Takšno kolo se je odslej neprestano sukalo v Rokčevi glavi. Stari Urši ni zinil, tudi v krčmi je bolj sramežljivo govoril o svoji želji. Edinemu Nejčetu je razodel svojo misel, da si kupi takšno kolo in se privadi tej novi spretnosti.

Nejče je majal z glavo, nasmehnil se nekoliko hudomušno, nasprotoval pa ni. In res! Nekega

dne se vračata Rokec in Nejče iz mesta z vozom polnim blaga, na vrhu pa leži pristno kolesarsko kolo.

Stara Urša je sprva vesela vzkliknila: "Joj, joj, to je pa kolo svete Katarine. Pojde v cerkev!"

"Beži, beži!" zagodrnja Rokec.

"Pa utegne res biti svete Katarine kolo Rokcu," zamrmra z zlobnim nasmehom Nejče, "kadar si polomi kosti pod njim."

Drugega dne se je vršil prvi poizkus. Nejče in drug dninar sta opirala Rokca, jahajočega na železnem konju, da je vsa trška mladež vpila in drla za njimi. To je trajalo tri dni. Četrtega dne dne se je malokdo menil za novega kolesarja. Samo zvečer so mu v krčmi hvalo peli, zakaj zdaj se je že sam vozil, za hrbtom so se mu pa rogali in si namežikovali.

"Jaz sem le radovedna, kakšno neumnost si še omisli naš gospod", mrmra nekega večera Urša proti Nejčetu.

"Babo!" vzklikne Nejče z zlobnim naglasom. "Oženili se bodo."

"Ka — a aj?" zakriči Urša in žlica ji pade iz rok.

"No, jaz sem le tako mislil," pravi Nejče.

"Še tega nam je treba", vzdihne ona. "Pa morebiti — ti kaj veš o tem?"

"Ne, toda mislil sem, to bi bila največja neumnost — za naju namreč, he he."

"Bog nas varuj." vzdihne Urša iznova.

Tisto noč ni mogla spati. Njen strah je pa bil tedaj povsem prazen, zakaj Rok, petdesetletni mladenič, ni mislil na ženitev. Ločiti se od lepega samskega stanu, to mu ni prišlo na misel. Ali človek nikdar ne ve, kaj ga čaka, in le v tem oziru je bil strah stare Urše vendar nekoliko opravičen. (Dalje drugič.)

GOSPA FRETZE PIŠE

Los Angeles, Calif. 3-9-59

Pozdravljeni!

Vračam se. Pot je bila doslej: Graz, Hamburg, New York, Los Angeles. Preživljam nepozabne dneve. Tu pa tam občudujem prav rajsko božjo naravo. Vse drugo ustno. V Sydney pridem 4. oktobra z Orsovo. Na svidenje in pristrčne pozdrave!

Anna Fretze.

NADALJNI DAROVI ZA TISKOVNI SKLAD

£ 4-0-0: Branko Kreševič;

£ 1-10-0: Stanislav Novak;

£ 1-0-0: Ludvik Šmuc Sr., ga. Baranowski, Milena Bulovec, Janez Borušek, Alojz Šimčič, Srečko Namar, Stanko Šajnovič, Rudi Drčar, Peter Bizjan;

Šil. 10: Štefka Požar, Julijan Lovrenčič, Ivan Hrvatin, Janez Jernejčič, Franc Rožanec, Vilko Vrtačnik, Neim., Marijan Lorbek, Franc Kovačič, Jože Čarman, Janko Menič, Ciril Kovačič, Franc Znidaršič;

Šil. 7: Slavko Kregar.

Prav lep BOG POVRNI!

Enako že zdaj tistim, ki bodo do novemberske številke poslali...

SIJAJEN PRIMER "TISKARSKEGA ŠKRATA"

Primeril se je Zlatku Verbiču, ki je iz Avstralca postal Kanadec, pa še ni pozabil Avstralije. Nasprotno! Opisuje jo in z njo nas v Ameriški Domovini. Pri srcu mu je seveda v prvi vrsti Melbourne in slovenska dejavnost v njem. V enem njegovih člankov smo brali naslednjo pohvalno ugotovitev:

"Prvemu kulturnemu večeru v Melbournu so sledili pevski GREHI, nastop slovenskega kluba na katoliški akademiji, nastop pevskega zbora na televiziji".

Začuden bralci so verjetno ves teden globoko zamišljeni tuhtali, kakšni "pevski GREHI" so bili deležni Zlatkove pohvale in proslave v ameriškem časopisu.

Iz globekega tuhtanja jih je teden pozneje Zlatko sam potegnil, ko je v naslednjem članku potožil:

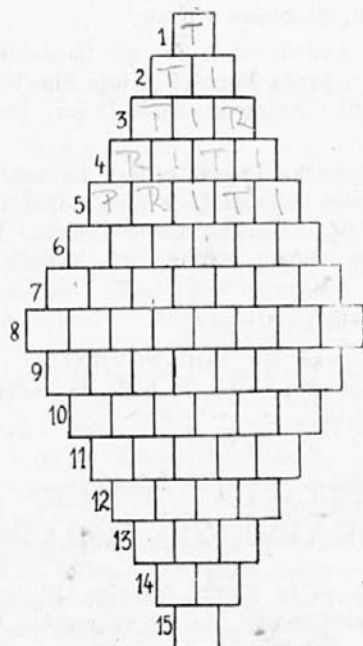
"... imel je vmes prste tiskarski škrat. Stavem bi se moral glasiti: Prvemu kulturnemu večeru v Melbournu so sledili pevski koncerti, komedija STARI GREHI, nastop slovenskega kluba na katoliški akademiji".

Tako je torej Zlatko končno le rešil čast melbourniških pevcev, ki jim je poprej škrat tako zagodel. Sreča v nesreči je najbrž v tem, da melbourniški pevci ne berejo Ameriške Domovine. Zato naj jim MISLI povedo (če jih melbourniški pevci berejo...), v kakšni "svetovni" nevarnosti so bili en cel teden zavoljo škratovega uspešnega spopada z Zlatkom Verbičem.

NOVE UGANKE

1. Vreteno

(Ciril in Sara Kovačič)

- 1 enaindvajseta črka
- 2 mu rečeš, kogar "tikaš"
- 3 proga
- 4 delati rov
- 5 dospeti
- 6 urejati po dva skupaj
- 7 dostaviti
- 8 rušiti
- 9 spraviti v denar
- 10 s silo vzeti
- 11 napram
- 12 krdelo
- 113 strelno orožje
- 14 kazalni zaimek
- 15 vzklik začudenja

PRIPOMBA: Vreteno je prav tako zanimivo kot križanka. Oglejte si rešitev prejšnjega vretena in pouk v septemberski. Za prihodnjič nam pa obetata Ciril in Sara spet — križanko!

1. I m e n a

ABRAM, BAN, POŽAR

Trije člani koristne organizacije. Kako se ji reče?

2. Zamenjani zlogi

(Poslal Koko)

PINO PIPEC POD KAPO IZ ROK URCE KA KA. POK!

3. Čudna stvar

(Poslal Burnik)

Vrečo nosi, mlinar ni.

Čez drn in strn po dveh drvi,
pa človek ni.

Z repom miga, — ne, ni ptič!

Ugani brž! (Je že čez grič!)

SEPTEMBERSKE UGANKE REŠENE

1. Vreteno

A
S A
P A S
P A S T
P A S T I
P I S A T I
S P I R A T I
S P R A V I T I
P R A V I T I
P I R A T I
P R A T I
T R A P
P A R
A R
R

2. Skrivalnica

Rana ura, zlata ura.

3. Skromna svatoščina

Žabe svatbo so imele,
zbrane od sosednjih mlak.
Jedle, pile so in pele:

4. Kanibalščina

Sreča te išče, um ti je dan,
našel jo bodeš, če nisi zaspan.

Rešitve poslali:

Franca Štibilj, Danila Bole, Pepca Mikuš, Angela Židan.

(Te torej — niso "užgale"...)

UGANKA POD UGANKAMI

Zakaj mnogi naročniki tako redno pošiljajo naročnino in prilože dar za SKLAD, dočim se nekateri za poravnavo gole naročnine kar ne morejo odločiti in tako berejo POVEČAN list na račun drugih?

AMPAK — to vprašanje ne velja tistim, ki ne morejo. Velja takim, ki ki, ki... ob samem odlašanju ne pridejo nikoli do tega, da bi poslali ali prinesli.

Za to uganko ne pričakujemo rešitve, pričakujemo pa — naročnino...

BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNIKI!

STANDARD

PAKETI

slovenske tvrdke:

Dr. J. KOCE,

G.P.O. Box 670, PERTH W. A.

Dne 14. junija t.l. je v Jugoslaviji stopila v veljavo nova carinska uredba, po kateri se ne plača nobena carina na zelo vazne predmete prehrane, kot na primer: moko, mast, olje, riz, meso in mesne proizvode, makarone in spagete, cokolado, bombone, polenovko, (stockfish) sardine, marmelado, sadje, (sveže in suho) milo za pranje itd. Carino pa je treba plačati na: kavo, sladkor, kakao, čaj, poper, cimet, toaletno milo itd. Vkljub temu je se vedno boljše poslati domov paket kot pa denar, kajti tako boste Vi manj potrosili, a Vasi doma bodo prejeli več kot dvakrat večjo vrednost v roke. Poudarjamo, da lako posljete domov blaga, kolikor hocete in kadar hocete.

Pod ceno vsakega paketa je navedeno, kolika je carina in taksa za doticni paket. Denar za carino in takso lahko posljete sami domov preko banke, a ce zelite, dodajte k ceni paketa se denar za carino in takso, pa bomo mi poslali Vasim domov denar.

Poleg hrane pošiljam v domovino tudi vsa zdravila, tkanine (štoffe), radio aparate, kolesa (bicikle) kakor tudi ostale tehnične predmete in to po najnižjih cenah.

Vsem onim, ki naročajo pakete pri moji tvrdki, dajem brezplačno informacije glede poziva zarocenk, sorodnikov itd. v Avstralija. Ravno tako dajem brezplačno informacije za potovanje z letali in ladjami po vsem svetu.

Paket st. 1.

1 kg kave Minas Prima
2 kg sladkorja v kockah
1 kg čaja Ceylon
200 gr toalet. mila Palmolive

4.45 kg £2/0/0
(Carina in taksa £1/6/0)

Paket st. 2.

1 kg kave Santos Prima
2 kg sladkorja v kockah
3 kg riza Zlato Zrno
3 kg makaronov/spagetov, finih

9 kg £3/0/0
Carina in taksa £1/2/0)

Paket st. 3.

1 kg kave Minas Prima
5 kg sladkorja kristal
3 kg makaronov/spagetov, finih
2 kg riza Zlato Zrno
1 kg popra v zrnju
1 kg čaja Ceylon

13½ kg £4/10/0
(Carina in taksa £1/10/0)

Paket st. 4.

2 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
5 kg svinjske masti
7 kg riza Carolina Ardizzone
1 kg rizin

18 kg £6/16/0
(Carina in taksa £1/10/0)

Paket st. 5.

1 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
5 kg makaronov/spagetov, finih
2½ kg (5 lbs.) svinjske masti
5 kg riza Zlato Zrno
1 kg oljivnega olja
½ kg cokolade, mlečne
150 gr popra v zrnju
200 gr čaja Ceylon

18.10 kg £6/8/0
(Carina in taksa £1/6/0)

Paket st. 6.

1 kg kave Santos Prima
5 kg makaronov/spagetov, finih
5 kg sladkorja kristal
5 kg riza Zlato Zrno

5 kg bele moke 00
1 kg oljivnega olja
2½ kg (5 lbs.) svinjske masti
½ kg rozin
100 gr čaja Ceylon
100 gr cimeta
2 kom. vanilije

25.10 kg £7/9/0
(Carina in taksa £1/11/0)

Paket st. 7.

1 kg kave Minas Prima
5 kg sladkorja kristal
10 kg bele moke 00
1 kg rozin
10 kg riza Carolina Ardizzone
5 kg makaronov/spagetov, finih
1 kg olja oljivnega
1 kg mila za pranje
½ kg mila Palmolive
½ kg popra v zrnju
1 kg čaja Ceylon

35 kg £8/6/0
(Carina in taksa £1/12/0)

BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNIKI!

Paket st. 8.

2 kg kave Santos Prima
10 kg sladkorja kristal
5 kg bele moke 00
1 kg rozin
5 kg makaronov-spagetov, finih
5 kg riza Zlato Zrno
1 kg sira Parmezan, starega
2 kg olivnega olja
100 gr popra v zrnju
100 gr cimeta v prahu
100 gr čaja Ceylon
200 gr toalet, mila Palmolive

31½ kg £10/16/0
(Carina in taksa £2/ 2/0)

Paket st. 9.

45 kg (vreca) bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
17 kg svinjske masti (kanta)
3 kg kave Santos Prima
5 kg riza Zlato Zrno
5 kg makaronov-spagetov, finih
1 kg rozin
½ kg cokolade mlečne
200 gr popra v zrnju
200 gr čaja Ceylon
100 gr cimeta v prahu

87 kg £15/15/0
(Carina in taksa £3/ 3/0)

Paket st. 10.

10 kg bele moke 00
5 kg sladkorja kristal
5 kg riza Zlato Zrno
2 kg makaronov-spagetov, finih
2 kg kave Santos Prima
2 kg holand. sira
1 kg olivnega olja
1 kg rozin
2 kg mila za pranje
½ kg toalet, mila Palmolive
1 kg čaja Ceylon
1 kg popra v zrnju

34 kg £10/2/0
(Carina in taksa £2/2/0)

Paket st. 11.

45 kg bele moke 00
17 kg svinjske masti (kanta)

62 kg £9/12/0
(Carine prost, taksa 16/0)

Paket st. 12.

90 kg (2 vrece) bele moke 00
..... £8/8/0
(Carine prost, taksa 16/0)

Paket st. 13.

17 kg svinjske masti (kanta)
..... £5/0/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 14.

45 kg (vreca) bele moke 00
..... £4/4/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 15.

4 kg svežih pomoranc (ali limon)
..... £2/0/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 16.

9 kg svežih pomoranc (ali limon)
..... £4/2/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 17.

3 kg kave Santos Prima
3 kg riza Zlato Zrno
3 kg sladkorja kristal
3 kg spagetov Fedelni
3 kg bele moke 00
3 kg svinjske masti
..... £7/4/0
(Carina in taksa £1/10/0)

Paket st. 18.

100 lbs. (dvojni vreči) bele moke 00
3 kg kave Santos Prima
5 kg riza Carolina Ardizzone
10 kg sladkorja kristal
..... £10/10/0
(Carina in taksa £2/ 8/0)

Paket st. 19.

5 kg riza Zlato Zrno
5 kg bele moke 00
5 kg spagetov/makaronov, finih
1 kg cokolade mlečne
1 kg finih bonbonov
..... £4/18/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 20.

10 kg bele moke 00
10 kg spagetov/makaronov, finih
10 kg riza Zlato Zrno
1 kg rozin
2 kg olivnega olja
1 kg cokolade, mlečne

34 kg £7/14/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 21.

10 kg bele moke 00
10 kg svinjske masti
10 kg riza Zlato Zrno
10 kg spagetov/makaronov, finih
40 kg £9/7/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 22.

5 kg bele moke 00
2 kg spagetov/makaronov, finih
1 kg olivnega olja
1 kg holand. sira
2 kg riza Zlato Zrno
1 kg cokolade, mlečne
1 kg bonbonov karamelnih
1 kg finih keksov
1 kg mila za pranje
1 kg marmelade fine
1 kg rozin (sultan)
17 kg £6/2/0
(Carine prost, taksa 8/0)

Paket st. 23.

5 kg polenovke (orig. norveski Stockfish)
2 kg olivnega olja
5 kg bele moke 00
12 kg £6/6/0
(Carine prost, taksa 8/0)

(S TEM SO RAZVELJAVLJENI VSE MOJI PREJŠNJI CENIKI)

Zastopnik za Vic.:

Mr. J. VAH
2 KODRE STREET
ST. ALBANS, VICTORIA
TEL. 65-9378

Zastopnik za N.S.W.:

Mr. R. OLIP
65 MONCUR STREET,
WOOLLAHRA, SYDNEY, N.S.W.
TEL.: FB 4806